

Napasorsuup Qooruani tammaarfimmi sanaartukkat, Aggusti 2019.

Nalunaq A/S

Nalunaq Gold-imik suliniut

Nalunaq suliniut 2020-mut **Inuiaqatigiinnut sunniutinik nalilersuinermi** suliassat killissalersorneqarnerat aamma Suliniummot piumasaqaatit allattorsimaffiat

01-12-2020

Nalunaq A/S

Nalunaq Gold-imik suliniut

Nalunaq suliniut 2020-mut Inuiaqatigiinnut sunniutinik nalilersuineri suliassat killissalersorneqarnerat aamma Suliniummut piumasaqaatit allattorsimaffiat

Sullitaq	Nalunaq A/S C/O Nuna Advokater ApS Qullierfik 2.6 3900 Nuuk Kalaallit Nunaat
Siunnersuisut	Orbicon - WSP Linnés Allé 2 2630 Taastrup
Suliniutip normua	3621800216
Allakkiap suussusaa	Nalunaq Gold-imik suliniut – Suliassat killissalersorneqarnerat aamma Suliniummut piumasaqaatit allattorsimaffiat 2020
Suliarinnittoq	Heidi Hjorth
Suliniutip pisortaa	Morten Christensen
Pitsaassutsimik qulakkeerinnittoq	Morten Christensen
Akuerinnittoq	Søren Hinge-Christensen
Saqqummiussaq	02
Saqqummiunneqarpoq	1. Decembari 2020

Imarisai

1.	Aallaqqaasiut	2
2.	Kalaallit Nunaanni aatsitassarsiornermik suliniutinut ISN-ip suliarisarnera	4
2.1	ISN-ip siunertarisaa	4
2.2	Suliassat killissalersorneqarnerat - ISN-imut Suliniummut piumasaqaatit allattorsimaffiat	5
3.	Inatsisitigut killissarititaasut	8
4.	Suliniutip allaaserineqarnera	10
5.	Misissuiffik	26
6.	Suliniummi ingerlatat sioqqullugit tunngaviusumik allaaserinnineq	29
7.	Inuiaqatigiinnut sunniutaasinnaasut	31
8.	ISN-imut suliniummut piumasaqaatit allattorsimaffiat (ToR)	32
9.	Soqutigisaqaqatigiinnik peqataatitsineq	42
9.1	Akuersissuteqarnerup paaaffiullu ammanerata nalaani avammut attaveqaateqarneq	42
9.2	Maalaaruteqarfissamik pilersitsineq	42
9.3	ISN-ip suliarinerata nalaani soqutigisaqaqatigiinnik peqataatitsineq (ajornanngippat)	43
10.	Najoqqutarisat	47
11.	Ilanngussaq 1	48

Naalisakkat allattorsimaffiat

EIA	Avatangiisinut sunniutitik nalilersuinerit (ASN)
GE	Sulisitsisut
IBA	Sunniutissat Iluaqtissat pillugit Isu- maqatigiissut
ICC	Inuit Issittormiut Siunnersuisoqatigiiffiat
ILO	Nunat assigiinngitsut sulisoqarneq pillugu suleqatigiiffik
KNAPK	Kalaallit Nunaanni Aalisartut Piniartullu Kat- tuffiat
KTI	Kalaallit Nunaanni Teknikimik Ilinniarfik
MRA	Aatsitassanut Pisortaqarfik
NUSUKA	Nunaqavissut Suliffiutillit Kattuffiat
OHS	Suliffimmi atugassarititaasut, peqqinnissaq isumannaallisaanerlu
SIA	Inuiaqatigiinnut sunniutissanik nalilersuineq (ISN)
SIK	Sulinermik inuussutissarsiuqartut kattuffiat
ToR	Suliniummot piumasaqaatit allattorsimaffiat

1. Aallaqqaasiut

Nalunaq A/S-ip maannakkut Kalaallit Nunaata kujataani Nalunaq Gold-imik suliniut ineriartortileruttorpaa. Nalunami kuultimik piaaffiusimasooq oqaluttuarisaanermi Crew Gold Corporationip ataani 2004-mit 2009-mut ingerlanneqarsimavoq taamani aatsitassaq suliarineqanngitsoq (Run-of-Mine, ROM) piiarneqarsimavoq aamma avataani suliarineqartussanngorlugu nassiunneqartarsimavoq. Tamatuma kingorna Angel Mining PLC, Nalunami 2009-mit 2013-imut nunap iluani kuultimik suliaqarfittut sanaartukkamik ingerlatsisimavoq aamma kuultisiorfimmi kuultimut akuaqqitassamut kuitsivik (doré) tunisassiorsimavoq.

Siusinnerusukkut paaanerni ingerlatsinerit unitsinneqarnerisa kingorna, Avatangiisinut Nukissiteqarnermullu Ilisimatusarfimmit (DCE) inerniliunneqarsimavoq avatangiisinut sunniutit annikitsuinnaasimasut aamma Nalunami kuultisiorfik Kalaallit Nunaanni piaaffik qanoq annikitsuinnarmik avatangiisinut sunniuteqarluni ingerlanneqarsinnaanersoq assersuutitut atorneqarsinnaasooq (Bach & Olsen 2020).

Nalunaq Gold-imik suliniut nutaaliamik misissuinissamik suliniutaavoq, tassunga suliniutip maannakkut aatsitassanik isumalluutai sinnerlugit siunissami isumalluutinik nutaanik nassaartoqarnissaa pisariaqartinneqarpoq. Killiffimmi matumani, pitsaanerpaamik paaaneq aamma Nalunami isumalluutit piiarnissaannut aatsitassarsiorfimmi aatsitassanik tunisassiornermi periaatsit uppernarsiniarlugit misissuinerit assigiinngitsut ingerlanneqarput.

Nalunaq Gold-imik suliniummik ineriartortitsinerup ilaattut, Kalaallit Nunaanni pisortat, Aatsitassanut Pisortaqarfimmit (MRA) najoqqutassat saqqummersinneqarsimasut malillugit Inuiaqatigiinnut Sunniutissanik Nalilersuinerup (ISN) suliarineqarnissaanik piumasaqaateqarput.

Maannakkut ISN-imut najoqqutassani (2016-imeersut) suliniutip killissalersorneqarnera ISN-imik suliaqarnermi alloriarnertut siullertut nassuiaaserneqarpoq, tassani ISN-imi sammisat pingaarnerit nalilersorneqartussat suussuserneqarput aamma killissalersorneqarput. Suliassat killissalersorneqarnerannut nalunaarusiaq taamaalilluni ISN-ip suliarisarnernut annikitsortaanik aamma ilanngussilluni pilersaarutitut tunngaviussaaq, ilagalugu ISN-imut suliniummut piumasaqaatit allattorsimaffiat (ToR).

Suliassat killissalersorneqarnerannut nalunaarusiamut matumunnga siunertarineqarpoq Nalunaq suliniummut ISN-imi inuiaqatigiinni sammisanut tunngatillugu immikkut eqqumaffiqarneqartariaqartut naleqquttut suussuserneqarnissaat.

Allakkiaq una suliassat killissalersorneqarneranut nalunaarusiami nassaarineqartut aamma inerniliunneqartut tunngavigalugit Nalunaq Gold-imik suliniummut ISN-imut suliniummut piumasaqaatit allattorsimaffianik tunisivoq.

Ingerlatseqatigiiffik nioqqutissanik tunisassiornermik aallartiffimmit ukiut tallimat missaata kingorna piaaffimmik ingerlatsinissani pilersaarutigaa. Nunap iluani ineriartortitsineq, qillerineq aamma piaaffimmi ingerlatsineri tulleriarinerit aqutugalugit, ingerlatseqatigiiffiup missingersuutigaa Nalunap oqaluttuarisaanermi ineriartornera tunngavigalugu kuultisiorfiup kuultisiorfigineqarsinnaanera (LOM) misissuineri anguniakkaq aatsitassamik isumalluutitut allanngortinneratigut suli sivitsorneqarsinnaasooq. Taamaattorli ISN-imut siunertarineqartumik kuul-

tisiorfiup kuultisiorfigineqarsinnaanera piffissamik ukiunik tallimanik sivisussusilerlugu naatsorsuutigineqarsimavoq, tamatuma kingorna Aatsitassanut Ikummatissanullu inatsimmi immikkoortoq 43-p ataani isumaqatigiissutigineqartussa q malillugu paaaffimmut matusinermi pilersaarut naammassineqassaaq, soorlu Kalaallit Nunaanni peqqussutinik piumasaqaatigineqartoq.

2. Kalaallit Nunaanni aatsitassarsionermik suliniutinut ISN-ip suliarisarina

Kalaallit Nunaanni najoqqutassat nutaajunerpaat malillugit, suliarinerani allornerit siullit sulianik pingaarnernik tulluuttunik ilaqassapput:

1. Suliassat killissalersorneqarnerat. Ingerlatseqatigiiffiup (siunnersortigisaalu), Kalaallit Nunaanni pisortat aamma soqutigisaqaqatigiit attuumassuteqartut akornanni piareersaataasumik tusarniaanerit kingorna, suliassat killissalersorneqarneranut nalunaarusiaq aamma Suliniummut piumasaqaatit allattorsimaffiat (ToR) suliarineqassapput, tassani ASN-ip aamma ISN-ip imarisaanut missingersuutit ilanngunneqassapput.
2. Tamanut ammasumik piareersaataasumik tusarniaaneq. Aatsitassanut Pisortaqarfiup ingerlatseqatigiiffiup ASN-imut aamma ISN-imut Suliniummut piumasaqaatit allattorsimaffiat (ToR) kalaallisut aamma qallunaatut ullut 35-t tamanut ammasumik piareersaataasumik tusarniaanermi saqqummiutissavaat.
3. Ingerlatseqatigiiffiup piareersaataasumik tusarniaanerup nalaani oqaaseqaatit tiguneqarsimasut nalilersuiffigissavaat aamma Suliniummut piumasaqaatit allattorsimaffiata (ToR) iluarsaannissaa eqqarsaatersuutigissavaa.
4. Ingerlatseqatigiiffik Suliniummut piumasaqaatit allattorsimaffianik (ToR) inaarutaasumik Aatsitassanut Pisortaqarfimmit (MRA) akuerineqartussamik suliaqassaaq.
5. Ingerlatseqatigiiffik Avatangiisinik aamma Inuiaqatigiinni misissuinissamut pilersaarummik, ilagalugit avatangiisinut aamma inuiaqatigiinni tunngaviumisumik misissuinerit, suliniummumut tunngasumik misissuinerit aamma misissuinerit allat, Aatsitassanut Pisortaqarfik (MRA) taassumalu ilisimatusarnikkut siunnersortai isumasioqatigalugit suliaqassaaq.

2.1 ISN-ip siunertarisaa

Aatsitassanut Ikummatissanullu inatsisip siunertaraa, inatsisip ataani aatsitassanik isumalluutunik ingerlatat inuiaqatigiinni piujuartitsineq eqqarsaatigalugu isumannaatumik ingerlanneqarnissaannik qulakkeerinninnissaq Aatsitassanut Ikummatissanullu inatsimmi § 1 imm. 2 naleqqiullugu.

Aatsitassanut Ikummatissanullu inatsisip siunertaa taanna pissutigalugu, aamma inatsimmi § 76 imm.1-imi aalajangiunneqarpoq ingerlataq inatsisartut inatsisaannut matumunnga ilaasoq inuiaqatigiinni pissutsinut annertuumik sunniuteqartussatut isumaqarfigineqartoq, taamaallaat akuerineqarsinnaavoq, ingerlatamik suliarinninnermi inuiaqatigiinni piujuartussamik iluaqutaasumik sunniutissanik pillugit nalilersuinerimik suliarinnittoqareerpat akuersissut tunniunneqarsinnaavoq kiisalu nassuiaat Naalakkersuisunit akuerineqareerpat.

§ 77 imm. 2-mi aamma aalajangiunneqarpoq inuiaqatigiinnut sunniutissanik naliliilluni nassuiaatip ingerlatap toqqaannartumik toqqaannangitsumillu inuiaqatigiinni pissutsinik sunniutissai tulluurtumik uppersarsassavai, nassuiarlugit nalilersorlugillu, kiisalu pissutsit akornanni ataqaatigiissutit, pissutsit tamakku akornanni sunniutit kiisalu pissutsit sunniuteqarnerisa sunniutit katersuuttut.

Inuiaqatigiinnut sunniutissanik nalilersuinerup (ISN) suliarinerata ingerlanera *Aatsitassarsionermi suliat ingerlasarnerinut tunngatillugu aamma VSB-imut nalunaarusiamik suliaqartarneq*

pillugu ilitsersuut 2016-imeersoq (ilitsersuut) naapertorlugu aamma Aatsitassanut Ikummatisanullu inatsimmi piumasaqaatit naapertorlugit ineriartortinneqassaaq ilaatigut kapitali 18 a, tassani piareersaataasumik tusarniaaneri aamma tusarniaaneri pillugit piumasaqaatit erseqqissaatigineqarput.

Ilitsersuutini aatsitassarsiornermi suliniutinut ISN-ip sularinerata ingerlanerani anguniagassat pingaarnerit suussuserneqarput ukuussasut:

- Kalaallit Nunaata, najugarisami innuttaasut attorneqartussat innuttaasullu ataasiakkaat suliassaq qanoq pissarsiaqarfigissaneraat, inuiaqatigiinnut kalaallinut ataatsimut isigalugu tamakkiisumik aamma kinaassusersiunngitsumik nassuiarneqarnissaa.
- Ingerlaavartumik oqaloqatigiinnikkut sulianillu ingerlatitsinikkut, suliniutip ingerlanerani siusissukkat innuttaasut soqutigisaqartullu attorneqartussat paasissutissinneqarnissat peqataatinneqarnissaallu.
- Suliniutip aallartinnissaa sioqqullugu inuiaqatigiinni tunngaviumik paasissutissat (baseline) nalunaarsukkat pissarsiarineqarsinnaasut nutaajunerpaat aallaavigalugit pilersaarusernermut, piujuaannartitsinissamut suliniutinut siunissamilu alapernaarsuinissamut tunngaviusussat nassuiarneqarnissaat.
- Najukkami, nunallu sinneranut sunniutaasussat pitsaasut pitsaanngitsullu paasinarsisinniarlugit, paasissutissat aallaaviusussat katersorneqartut tunngavigalugit nalilersuinissaq.
- Suliniutissap piffissarititaata iluani tamarmiusumi sunniutaasussat pitsaasut anner-tusarneqarnissaat aamma sunniutissat pitsaanngitsut annikillisinneqarnissaat,
- Illoqarfiit, nunaqarfiit aamma inuiaqatigiit (innuttaasut) attorneqartussat, toqqaannar-tumik imaluunniit toqqaannangitsumik sunnerneqarsinnaasut, suliniutip atuuffissaa tamakkerlugu, najukkami ilisimasat, misilittakkat, piorsarsimassuseq naleqartitallu atorlugit ataqqillugillu, isumaqarluartumik peqataatinneqarnissaat.
- Sunniutaasussat pitsaasut pitsaanngitsullu iliuseqarfigineqarnissaannut pilersaarum-mik ineriartortitsineq (Benefit and Impact Plan).

ISN-imi isiginneriaaseq ilaareersoq tassaavoq, suliniutip Kalaallit Nunaannut atatillugu sam-misanut pingaarutilinnut tulliuttunut sunniutigisinnaasaasa erseqqissarnissaat:

- Sulisunik kalaallinik atuineq,
- Sungiusaanikkut aamma ilinniartitsinikkut piginnaanngorsaaneq,
- Suliffeqarfinnik Kalaallit Nunaanneersunik atuineq,
- Kalaallit Nunaanni aatsitassanik suliareqqiineq.

2.2 Suliassat killissalersorneqarnerat - ISN-imut Suliniummut piumasaqaatit allattorsimaffiat

ISN-ip sularisarnerani suliassat killissalersorneqarnerat killiffinni aallaqqaasiutaavoq. Su-liassat killissalersorneqarneranut killiffimmi, apeqqutit pingaarnerit sularineqarnerani killiffinni tulliuttuni misissuiffigineqartussat aamma naliliiffigineqartussat suussuserneqassapput aamma

misissuinerit ingerlanneqartussat annertussusaat takissusaallu aalajangerneqassapput. Suliassat killissalersorneqarneranut killiffiup kingorna, ISN-imut Suliniummut piumasaqaatit allattorsimaffiat oqaasertaliorneqartarpoq.

ISN-imut Suliniummut piumasaqaatit allattorsimaffiannik ineriartortitsineq (ToR), suliassat killissalersorneqarneranik allaqqitassiamik aallartittarpoq. Suliassat killissalersorneqarneranut nalunaarusiamut siunertarinqartoq tassaavoq - aatsitassarsiornermi-suliniuummi siusissukkut - inuiaqatigiinni sammisanut tunngatillugu naleqquttunik Inuiaqatigiinnut sunniutissanik nalilersuineri (ISN) eqqumaffigineqartussanik suussusiinissaq.

Suliassat killissalersorneqarneranut nalunaarusiaq paaaffissatut siunnersuutigineqartumi inuiaqatigiit aningaasarsiorneranni pissutsit pillugit naatsumik allaaserinninnermik imaqassaaq aamma naatsumik paaanissamat suliniut pilersaarutigineqartoq nassuiarneqassaaq. Saniatigut suli suliniutip inuiaqatigiinnut sunniutigisinnaasaannik ISN-imi eqqumaffigineqartariaqartunik suussusiinissaq. Tassunga ilaapput inuiaqatigiinnut iluaqutissat unammilligassallu paaalluni suliniutip inoqutigiinnut sunniutigisinnaasai.

ISN-imut ilitersuummi allaaserineqartutut, tamat peqataatinneqarnerat suliassat killissalersorneqarnerani immikkoortotami ilaatinneqassaaq, taamatut inuiaqatigiinni apeqqutit naleqqunnerpaat suussuserniarlugit aamma eqimattakkaat attuumassuteqartut taakkua ISN-imi piffissaagallartillugu misissorneqarinnisaannut sunniuteqarsinnaanerit qulakkeerniarlugu.

Suliassat killissalersorneqarneranut nalunaarusiaq immikkoortunik pingaarnernik tulliuuttunik imaqassaaq:

- Nalunaq Gold-imik suliniuummut pisinnaasunik assigiinngitsunik naatsumik allaaserinninneq (Nalunaq A/S-imit paasissutissanik tunniunneqarsimasunik tunngavilik),
- Suliniuteqarfimmi sunnerneqaratarsinnaasumi naatsumik allaaserinninneq,
- Suliniuummit sunnerneqarsinnaasunik inuiaqatigiinni aningaasaqarnermi pissutsinik (Inuiaqatigiit agguataarneri, isertitat aningaasartuutillu, suliffeqarfeqarfik sulisoqarnerlu, inuussutissarsiornermi avatangiisit, ilinniarneq, peqqissuseq, nunamik atuineq) allaaserinninneq. Allaaserinninneq taanna paasissutissanik pingaanginnernik aamma paasissutissiisunit pingaarnernik oqaloqateqarnermik tunngaveqarpoq,
- Ingerlatanik suliniuummut attuumassutilinnik inuiaqatigiit aningaasaqarnermi pissutsinut sunniuteqarsinnaasunik ISN-imi sammisaqartussanik suussusiineq.

ISN-imik suliqaarnerup ingerlaqqinnginnerani, Suliniuummut piumasaqaatit allattorsimaffiat (ToR) allaqqitassiaq tamanut ammasumik tusarniutigineqartussanngorlugu saqqummiunneqassaaq, tassani najukkami inoqutigiit aamma soqutigisaqaqatigiit allakkiaq pillugu oqaaseqaateqarsinnaapput apeqquteqarsinnaallutillu. Taamaamat Aatsitassanut Pisortaqarfik (MRA) ingerlatseqatigiiffiup suliniuummut allaaserisaa aamma Suliniuummut piumasaqaatit allattorsimaffiannik (ToR) allakkiaq, Aatsitassanut Ikummatissanullu inatsimmi aalajangersakkat naapertorlugit ulluni 35-ni tamanut ammasumik piareersaataasumik tusarniaaqaarnermut saqqummiutissavaa.

Tusarniaanerup kingorna itisiliilluni nalunaarusiaq oqaaseqaatinik apeqqutinillu tiguneqarsimasunik aamma aatsitassarsiortitseqatigiinnit Kalaallit Nunaannilu pisortanit taakkununga akissutininik imalik suliarineqassaaq.

Ingerlatseqatigiiffiup tamanut ammasumik piareersaataasumik tusarniaaqqarnerup nalaani tiguneqarsimasut nalilersuiffigissavai aamma tusarniaanerup kinguneranik suliniummik nutarterinissani eqqarsaatigissavaa.

Suliniummut piumasaqaatit allattorsimaffiat (ToR) nutarterneqarsimasoq taava Kalaallit Nunaanni pisortanut akuerineqartussanngorlugu nassiunneqassaaq.

ISN-imut Suliniummut piumasaqaatit allattorsimaffiat (ToR) akuerineqarnikoq tunngavigneqassaaq. ISN-i malittaaanillu tamanik tusarniaanerit ingerlanneqarsimasut tunngavigalugit, pisortat, kommuni aamma ingerlatseqatigiiffik Sunniutissat Iluaqutissallu pillugit Isumaqaatigiissut (IBA) pillugu isumaqaatigiinniassapput, tassani najukkami sulisoqarnermut, suliffeqarfinnik Kalaallit Nunaaneersunik isumaqaatigiissuteqarnermut aamma najukkami pikkorissaanissaq eqqarsaatigalugu ilinniartitsinerimut ingerlatseqatigiiffiup pimoorussineri allaaserineqassapput. ISN-imi aamma Kalaallit Nunaanni aatsitassanik suliareqqiinerimi ajornartorsiutit eqqartorneqassapput. Ingerlatseqatigiiffiup sanaartorsinnaanera sioqqullugu, aqutsinerimut pilersaarutit annikitsortaanik aamma ilanngussisut arlallit pisortanit akuerineqassapput, ilagalugit ingerlatsinerimut matusinerimullu pilersaarutit aamma upalungaarsimanerimut pilersaarutit. Suliniummi sanaartorneq, ingerlatsineq aamma matusineq tamakkerlugu ingerlaavartumik nakkutilliisoqassaaq, nalilersuisoqassaaq aamma Sunniutissat Iluaqutissallu pillugit Isumaqaatigiissut (IBA) nutarterneqartassaaq.

3. Inatsisitigut killissarititaasut

Suliniutip matuma ineriartortinneqarnissaannut aamma ingerlanneqarnissaanut inatsisiliorneq pingaarneq tassaavoq Aatsitassat pillugit ingerlatallu tamatumunnga pingaarutillit pillugit inatsisartut inatsisaat nr. 7, 7. december 2009-imeersoq (Aatsitassanut Ikummatissanullu inatsit) taanna 1. januaari 2010-mi atortuulersinneqarpoq (ilagalugit allannguutit nr. 26, 18. december 2012-imeersoq aamma nr. 6, 8. juni 2014-imeersoq). Aatsitassanut Ikummatissanullu inatsimmi aalajangersakkat ISN-ip suliarineranut naleqqunnerpaat tassaapput:

Paragraffi 77 imm. 2 – suliniutip toqqaannartumik toqqaannangitsumillu sunniutaanik suussusiineq nalilersuinerlu

Paragraffi 78a. – Sunniutissat Iluaqutissallu pillugit Isumaqatigiisummut (IBA) inatsisitigut tunngavigisaq

Kapitali 18a – piareersaataasumik tusarniaaneq aamma tusarniaaneq

Paragraffi 18 imm.1 – sulisartunik kalaallinik atuineq

Paragraffi 18 imm. 2 – suliffeqarfinnik Kalaallit Nunaanneersunik atuineq

Paragraffi 18 imm. 3 – aatsitassanik Kalaallit Nunaanni suliareeqqiineq

Kalaallit Nunaanni inatsisiliorneq tulliuuttunik sammisaqartog:

- Timmisartukkut angallanneq (Qallunaat inatsisaat BL 5-24 Kalaallit Nunaata iluani timmisartornermut aalajangersakkat)
- Eqqissisimatitsisarneq aamma allatigut kulturikkut eriagisassanik kulturikkut kingornussatut illersuineq pillugu Inatsisartut Inatsisaat nr. 11, 19. maj 2010-meersoq
- Pinerluttulerinermi inatsit (Qallunaat inatsisaat nr. 306, 30. april 2008-meersoq)
- Kalaallit Nunaanni annaassiniarnissamut upalungaarsimaneq aamma ikuallattoornissamik qaartoornissamillu pitsaaliuinermi iliuusissat pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 14, 26. maj 2010-meersoq
- Nunasiartorneq (Qallunaat peqqussutaat nr. 150, 23. februar 2001-imeersoq)
- Imarsiornermi isumannaallisaaneq (Qallunaat inatsisaat nr. 882, 25. august 2008-meersoq)
- Suliffimmi peqqinnissaq isumannaassuserlu (Qallunaat nalunaarutaat nr. 1048, 26. oktober 2005, ilagalugit inatsit nr. 295, 4. juni 1986, inatsit nr. 321, 18. maj 2005 aamma inatsit nr. 193, 26. marts 1991-imeersumi §3) kiisalu Suliffimmi peqqinnissaq isumannaassuseq pillugu peqqussutit aalajangersimasut.
- Aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 12, 2. november 2006-imeersoq aamma allannguutit Aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaata allangortinneqarneranik Inatsisartut inatsisaat nr. 3, 30. november 2009-meersoq, Aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaata allangortinneqarneranik Inatsisartut inatsisissaat nr. 20, 18. november 2010-meersoq aamma Aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaata allangortinneqarneranik Inatsisartut inatsisaat nr. 37, 9. december 2015-imeersoq

- Greenland Oil Spill Response A/S pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 4, 4. juni 2012-imeersoq
- Kalaallit Nunaanni illuliornermut inatsisit 2006, Br06)
- Inatsisit, malittarisassat, nalunaarutit, il. il. Kalaallit Nunaanni innaallagialerinermi pi-sortaqarfimmit saqqummersinneqarsimasut aamma aqunneqartut
- Qaartiterutissat pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 16, 16. juli 2007-imeersoq
- Kalaallit Nunaanni angallannermut inatsit
- Erngup imigassap pitsaassusia aamma imermik pilersuiviit nakkutigineqarnerat pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 7, 17. marts 2008-imeersoq

Nunat assigiinngitsut akornanni isumaqatigiissutit, nalunaarutit aamma suliniutit:

- Nunarsuarmi kulturikkut pinngortitamilu kingornussat illersorneqarnissaat pillugu UNESCO-mi isumaqatigiissut
- Europami inuttut pisinnaatitaaffiit pillugit isumaqatigiissut
- Uuliasiortitseqatigiit/Aatsitassarsiortitseqatigiit ammasumik sulinissamut suliniutaat (EITI)
- ILO-mi isumaqatigiissut 169 – Nunat inoqqaaviisa Pisinnaatitaaffii pillugit isumaqatigiissut
- ILO-mi isumaqatigiissut 87 - Isumaqatigiissut peqatigiiffeqarnissamut kiffaanngisuseqarneq kattuffeqarsinnaatitaanerullu illersorneqarneranut tunngasoq
- ILO-mi isumaqatigiissut 98 - Kattussuussinnaaneq aamma ataatsimoorluni isumaqatigiinniarsinnaatitaanerit pillugit isumaqatigiissut
- ILO-mi isumaqatigiissut 138 - Ukiukinnerpaaffissaat pillugit isumaqatigiissut
- ILO-mi isumaqatigiissut 100 - Akissarsiat naligiinnissaat pillugu isumaqatigiissut
- ILO-mi isumaqatigiissut 111 - Assigiinngisitsineq pillugu isumaqatigiissut
- ILO-mi isumaqatigiissut - Suliffeqarfimmi tunngaviumik malittarisassat aamma piginnaatitaaffiit
- Naalagaaffiit Peqatigiit Aningaasaqarnikkut, Inuttut atukkatigut Kulturikkullu Pisinnaatitaaffiit pillugit Isumaqatigiissutaat International
- Nalagaaffiit Peqatigiit Innuttaasutut Politikikkullu Pisinnaatitaaffiit pillugit Isumaqatigiissutaat
- Nunat tamat Pinngortitamik Allannngutsaaliuinissamut Peqatigiiffiat
- OECD-ip Suliffeqarfinnut Naalagaaffinni amerlasuuniittunut malittarisassai
- Naalagaaffiit Peqatigiit Akilerneqarluni ileqqorlunnermut Akiuiniarnermut Isumaqatigiissutaat
- Naalagaaffiit Peqatigiit Nunap inoqqaavisa Pisinnaatitaaffii pillugit Nalunaarutaat

4. Suliniutip allaaserineqarnera

Kapitalimi matumani Nalunaq Gold-imik suliniuteqarfik pillugu piviusut saqqummiunneqarput, soorlu maannakkut suliniummi kuultimik isumalluutit aamma suliniutip allaaserineqarnera nuntartigaq nassuiarneqarpoq, taamatut avatangiisini ukkatarisassat pingaarnert ISN-imi ilanngunneqartussat suussuserniarlugit.

Suliniummik piginninneq

Nalunamut-akuersissut Nalunaq A/S-imit pigineqarpoq, taanna AEX Gold Inc.-ip ingerlatseqatigiiffiup tamanut ammasup Toronto Venture Stock Exchangemi aamma Londonimi AIM Stock Exchangemi nalunaarsorneqarsimasup Kalaallit Nunaanni 100 %-imik suliffeqarfiutigaa allamit aqunneqartoq.

Tunuliaqut

Nalunaq Gold-imik suliniut siusinnerusukkut nunap iluani kuultisiorfiusimavoq Kalaallit Nunaata kujataani inissisimasoq. Piiiaffik siullermik Crew Gold Corporationip ataani 2004-mit 2009-mut, aamma tamatuma kingorna, Angel Mining PLC-mit 2009-mit 2013-imut, aningaasaqarnikkut ajornartorsiornerup aamma misissuisimanginnerup kinguneranik piiiaffiup matunissaata tungaanut ingerlanneqarsimavoq. Taassuma kingunerisimavaa aatsitassarsiorfiup 2014-imi matuneqarnera. Nalunaq A/S-ip siusinnerusukkut kuultimik qaffasissumik pitsaassusilimmik tunisassiorfiusimasumi pigisat nalillit pissarsiarinissaannut periarfissaq takusimavaa, tassani anertuumik misissuinissamut periarfissaqarpoq aamma ataqatigiimmik aqqqissuussinerit tassaneereersut, ilagalugit nunap iluani suliaqarfittut sanaartugaq, nunap iluani piiiaffimmi suliat, piiiaffimmut aqqusineq aamma sissiuugaq iluaqutigineqarsinnaapput.

Piiiaffik Piiiaanissamut akuersissutip 2003/05-ip iluani inissisimavoq taanna Nalunaq A/S-imit 100 %-imik pigineqarpoq aamma aprili 2033-mut atuupput.

Nalunami SRK-mit Inuup Piginnaasallip Nalunaarusiaani juuni 2020 ullulernerqarsimasumi kingullermi allaaserineqarsimasutut 251 koz-imik 422.770 tonsini kuulti (Au) 18,5 g/t-imik pitsaassusilimmik aatsitassamik isumalluutitut missingersuut appasissumik tatiginassusilimmik peqarpoq.

Immikkoortut	Klassinut immik-koortiterineq	Tonsi (t)	Akuissuseq (g/t kuulti)	Nunngarutip kuulteqassusaa (ounce)
Sulluliani ammukaartuni sinneruttut	Appassissumik tatiginassusilik	26.690	20,8	17.890
Piiaaffimmi	Appassissumik tatiginassusilik	396.080	18,3	233.080
Appassissumik tatiginassusillit katillugit		422.770	18,5	250.970

Nalunaarsukkat:

1. Sulluliani ammukaartuni sinneruttuni akilersinnaasumik piiaanissamat kuultip akuissusaa 6 g/t nalunaarutigineqarsimavoq
2. Piiaaffimmi akilersinnaasumik piiaanissamat kuultip akuissusaa 6 g/t nalunaarutigineqarsimavoq
3. Issussuseq 1,2 m aamma kuulti 0,0 g/t tikillugu atorneqarsimapput
4. Kuultip akiata annertussusaa 1.500 US\$
5. Suliareqqiinermermi, assartuinermermi aamma nioqutissiornermermi akitsuutitut aningaasartuutit katillugit annertussusaa 57/t US\$
6. Ingerlatsinermermi aningaasartuutit katillugit 254/t US\$
7. Kisitsisit tamakkerlutik akunnaallisagaapput missingersuutaaneri ersersinniarlugit
8. Aatsitassanik isumalluutit, aatsitassanik sillimatit assignngilaat aamma uppersarnarneqarsimasumik aningaasarsiornermermi naleqanngillat
9. Aatsitassanik isumalluutit 100%-imik Nalunaq A/S-imit pigineqarput

Saniatigut, qulaani aatsitassamik isumalluutitut missingersuut appassissumik tatiginassusilik aatsitassarsiornermermi sinnikunik isumalluutit ilanearpoq, taakku aamma Inuup Piginnaasallip Nalunaarusiaani ilaapput, tassani 48.220 tonsini maralluk 4 g/t-imik pitsaassusilik katillugu kuulti 6.200 ouncesimik peqarpoq.

Sumiiffik

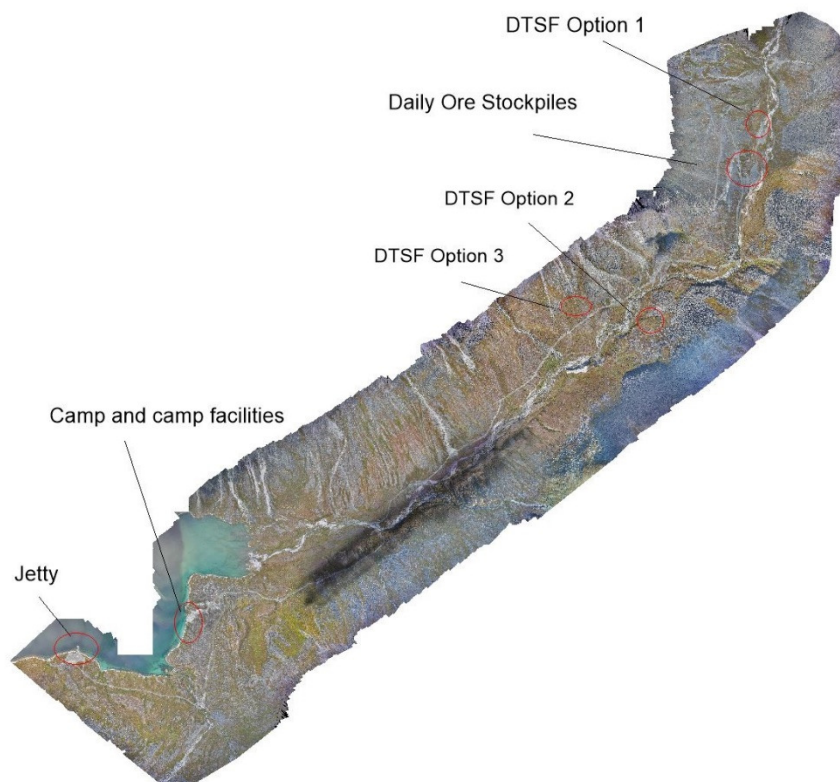
Nalunaq Gold-imik suliniut Kalaallit Nunaata kujataani allorniusami sanimukartumi 60°21' N aamma allorniusami tukimukartumi 44°50' W, Nanortaliup avannaata kangiani inissisimavoq, taanna Kalaallit Nunaanni illoqarfanni annerpaat quligaat 1.350-t missaannik inoqartoq.

Piiaaffik Sermersuup kitaani inissisimavoq, Kommune Kujallermermi Napasorsuup Qooruani, sermip qooruani nerutuumi Saqqaata kangerluani ulittartumit tinittartumillu sikoqanngitsumit 8 km-it missaannik ungasitsigisumi inissisimavoq.

Saqqaata kangerlua Søndre Sermiliup kangerluanut kattussimavoq taakku Tasermit kangerlualu, kangerlunnik avannamut kangimut sammisunik itisuunik 60-80 km-inik pilersitsipput, taakku Ikersuaq Davisip imartaanit (kujataani kangiani) Kalaallit Nunaata sermersuanut (avannamut kangianut) isorartussuseqarput.

Aatsitassarsiorfiup kangerlunnut itisuunut sikoqanngitsunut attaveqarnek iluaqutigaa aamma Narsarsuarmut avannamut 100 km-it inissisimasumit nunanut allanut mittarfimmit sullinneqarpoq, taanna akuttoqatigiiaartumik Københavnimut aamma Reykjavikimullu attaveqartarpoq.

Akuersissuteqarfimmut ilaapput nunami sumiiffik kiisalu imaani sumiiffik, soorlu Takussutissiaq 1-imi ersersinneqartoq.

Takussutissiaq 1: Nalunaq Gold-imik suliniuteqarfik suliniutip ilaannut pingaarnernut sumiiffiit siunnersuutigineqarsimasut ilanngullugit. Nunap assingi annikitsortaanik aamma ilanngussisut suliniutip allaaserineqarnerani ataani nassaarineqarsinnaapput.

Nalunaq Gold-imik suliniummut siumut pilersaarut

Nalunaq Gold-imik suliniummi ingerlatsineq aallarteqqinniarlugu, Nalunaq A/S nunap iluani ineriartortitsinermit pilersaarut tamakkiisumik piaanermik kinguneqartussaq aqqutigalugu iliuussissanut pilersaarummik ineriartortitsimavoq.

Suliaqarfittut sanaartukkamut kaaviiaartunik ilimagineqartunik tulliuuttunik ilaqtumut: anginerik aserorterivik, mikerinik aserorterivik aamma ussissutsip imermut naleqqiullugu annertussusaa naapertorlugu immikkoortiterivik aatsitassanik suliarineqanngitsunik (ROM) ullormut 300 tonsinik (tpd) immiussisoqartassaaq. Malugineqassaaq, ingerlatseqatigiiffiup ussissutsip imermut naleqqiullugu annertussusaa naapertorlugu immikkoortiterivik naammaquserniarlugu nillikartitsineri kaaviiaartumik immikkoortiterivimmik atulersitsinissaq aalajangiussinnaammagu, Nalunami kuultip qaffasissumik nillikartitsineri kaaviiaartuni eqimasunut kajungerneru eqqarsaatigalugu.

Suliaqarfittut sanaartuqaq nunap iluani paaaffiup silataani isumatusaarluni inissinneqassaaq, taamatut ingerlatseqatigiiffik aatsitassat pitsaassusaannik assigiinngitsunik eqqortumik akuugaqarsinnaaqqullugu kuultimik pianeq annertusarniarlugu aamma siunissami ingerlatsineq naleqqussarsinnaaqqullugu. Siornatigut saffiugassat sananerannut, piginnaasaannut aamma suliarinissaannut misissuinerit aamma suliffissuaqarnermut naleqquttunik suliaqarnermi, masattunik ussissutsip imermut naleqqiullugu annertussusaa naapertorlugu immikkoortiterinermit kuultimik pianeq naatsorsuutigineqarpoq 65-mit 70 %-ip missaanniissasoq. Masattunik ussissutsip imermut naleqqiullugu annertussusaa naapertorlugu immikkoortinneqartuni eqimasut tamatuma kingorna kuultimik akuiaqqitassamut kuitsivimmut (doré) tunissasiorniarluni aatsitassarsiorfimmi aatsinneqartarput, aamma taanna akuiaqqitassaq avataanut nassinneqartarpoq. Aatsitassarsiornermi sinnikkut panertillugit toqqorneqartarput aamma nunap qaavani Aatsitassarsiornermi sinnikunut panertunut toqqorsivimmut (DTSF) inissillugit peerneqartarput.

Ullormut 300 tonsinik ingerlatsinerup allanut naleqqiullugu annikinnera eqqarsaatigalugu, naammassisinnaasanik annertusaaneq sioqqullugu iluaqtissanut naleqqiullugu sapingisamik akikinnerpaamik atulersitsisoqarsinnaavoq aamma ingerlatseqatigiiffik annertuumik saniatigut aningaasaliinngikkaluarluni ingerlatsinermillu unitsitsinngikkaluarluni naammassisinnaasanik annertuumik qaffaanissamut naleqqussaasinnaavoq.

Suliniutip ilai pingarnerit tassaapput:

Tammaarfimmi sanaartukkat

Tammaarfimmi sanaartukkat, najugaqarfissami inunnik 100-nik ineqartoqarsinnaavoq, kangerlummumut qanittumi naleqqani 60°19'04.0"N 44°55'31.8"V pilersinneqassaaq. Takussutissiaq 2 ataaniittoq takuuk.

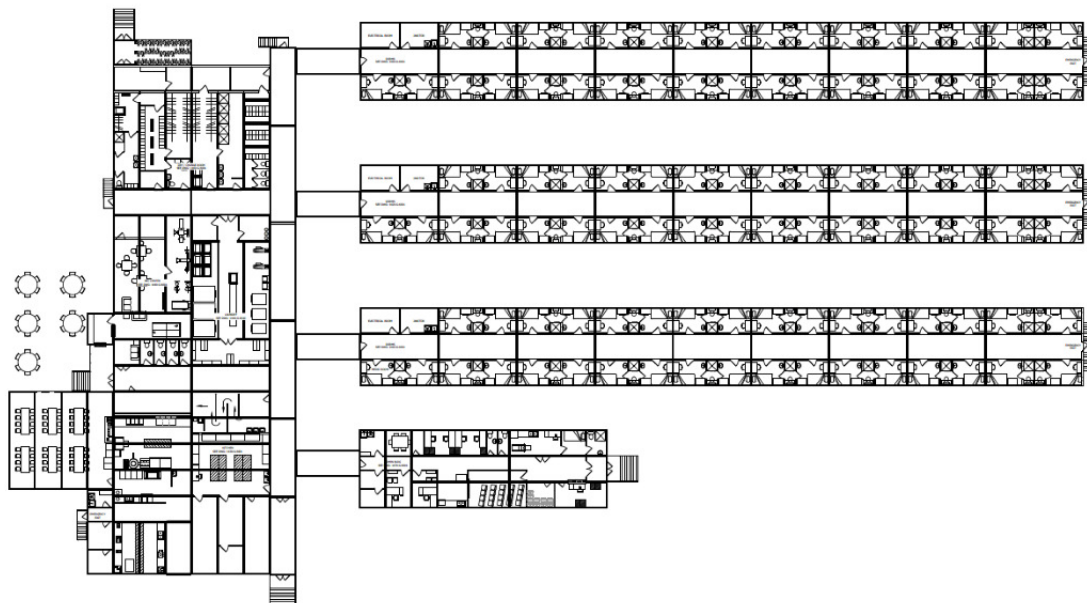

Takussutissiaq 2: Tammaarfiup tammaarfimmilu sanaartukkat sumiiffiit missiliugaq.

Najugaqarfissaq teknikikkut sanaartukkanik allanik soorlu imermik/errortuutikumik minguaavimmik, imissamik naqitsineq atorlugu amerasakkoortitsilluni akuiaavimmik, ikuallaajaallisaa-nermi ataqatigiimmik aqqissuussinermik, imermut tarajuunngitsumut milluaatinik kangerlummi inissisimasunik, ikuallaavimmik aamma sarfaliutinik dieselitortunik atortulersorneqasaaq. Tammaarfimmi sanaartukkat 2020-mi misissuinermi tammaarfiit inissisimaffigisimasaanni sananeqarnissaat naatsorsuutigineqarpoq. Misissuinermi/Sanaartornermi najugaqarfiugallartoq, 2020-mi ornigulluni sulinerup naalernerata nalaani inissinneqarumaarpoq. ISN nalunaarusiap allaqqitassiap aamma ISN nalunaarusiap suliarinerani najugaqarfiup misissuinermi ingerlatanut atornerqarnissaa pissutigalugu Nalunaq 2020-mi tammaarfiup sanaartornissaa aallartinniarlugu Aatsitassanut Ikummatissanullu Aqutsisoqarfimmut (MLSA) qinnuteqaammik nassiussimavoq. Aatsitassanut Ikummatissanullu Aqutsisoqarfimmit (MLSA) akuersissut tiguneqarpat Nalunap najugaqarfimmik sanaartornerup aallartinnissaa siunertaraa. Allakkiami matumani ersersinneqartutut najugaqarfik paaalluni suliniummut pisussamut ilanngunneqarnissaa pilersaarutigineqarpoq. Nalunaq A/S sanaartornerup qaqugu aallartinnissaa apeqqutaatinnagu, najugaqarfiup peerneqarnissaanut aningaasanik qularnaveeqqutissanik tamakkiisunik toqqorsiniarpoq, sanaartornerup aallartinnissaa sioqqullugu.

Najugaqarfissaq Takussutissiaq 3-mi ataaniittumi assiliartalerneqarsimavoq:

Takussutissiaq 3: Tammaarfimmi sanaartukkat aamma najugaqarfissap isikkussaatur siunnersuutigineqartoq

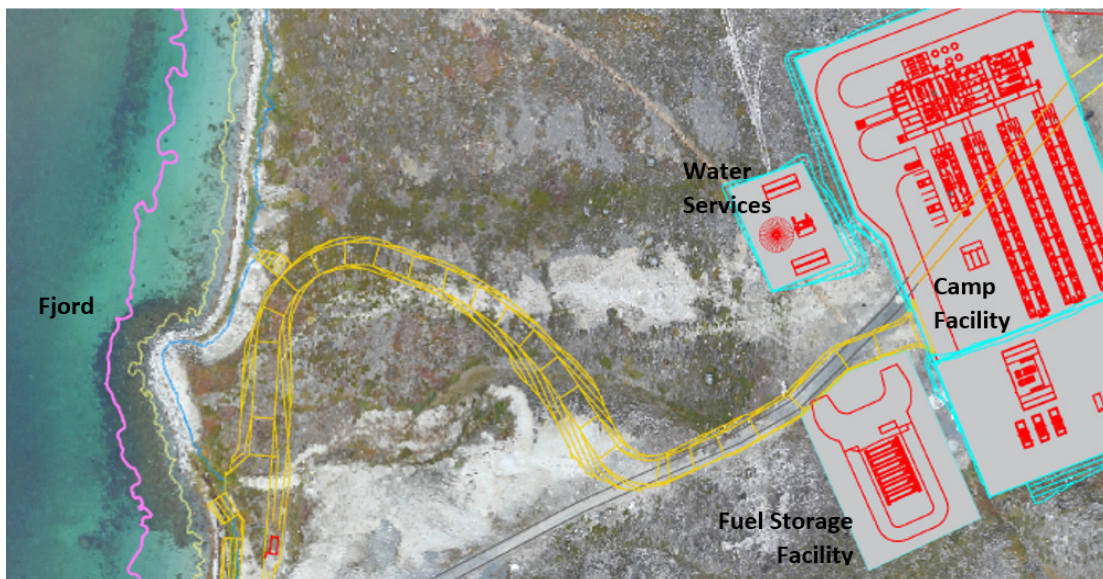
Najugaqarfissaq barakkinik, igaffimmik nerisarfimmillu, errorsisarfimmik aamma iseriami atisalersortarfimmik kiisalu sunngiffimmi sammisaqarfimmu illuliamik aamma allaffeqarfimmik ilaqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq. Igaffik ikuallajaallisaanermi panertunik tissaluttartunik illersorneqarpoq. Najugaqarfissami immikkoortortat allat sumiiffimmi sikaavinnik qatserutinik aamma qatserutinik illersorneqarput. Najugaqarfissaq takutinneqartoq peqqissaasut aamma isumannaallisaanermi suliaqartut nunarsuaq tamakkerlugu tunillaassuineri soorlu Covid 19-imi atugassarititaasut nalaani ingerlatsisussat peqatigalugit ilusilersorneqarsimavoq.

Assartuineri atortut

Nalunaq suliniut siusinnerusukku ingerlatsinerit nalaanni sissiukkamik sananeqarsimasumik maannakku iluaquteqassaaq. Sissiugaq ataatsimut isigalugu ajunngilaq aamma maannamiit atorneqassaaq. Oqaluttuarisaanermi usingiaatinut sissaq tikiffigineqartarsimasoq pitsanngorsarneqassaaq sanaartornermi angallattunik amerlanerusunik tikinneqarsinnaalersilugu, atortussat aamma nassiussat eqqarsaatigalugit.

Orsussaasivik

Orsussaasivik pingarneq naatsorsuutigineqarpoq 400m³-nik imaqarsinnaassasoq, naleqqani: 60°19'1.4"N 44°55'33.247"V inissisimalluni. Takussutissiaq 4 ataaniittoq takuuk:

Takussutissiaq 4: Orsussaasivip pingarnerup sissamilu tikiffissap utaqqiisa inissisimaffii.

Orsussaasiviit marloqiusanik iigalernerqarnissaat naatsorsuutigineqarpoq, tassani orsussaasivip pingarnertut poorneqarnera, tulliattut HDPE-mik ameraasamik qallerneqassaaq aamma quassugaliavit ungaluneqassaaq.

Orsussaasivip pingarnermit aatsitassarsiorfimmu biili orsussanik assartuummit 20m³-mit ingerlanneqartarnissaa naatsorsuutigineqarpoq. Aatsitassarsiorfimmi orsussaasiviit marloqiusanik iigalernerqarsimasut marluk suliaqarfittut sanaartukkap eqqaani inissinneqassapput, suliaqarfittut sanaartukkamik piiaaffimmillu pilersuissallutik.

Piiaaffik

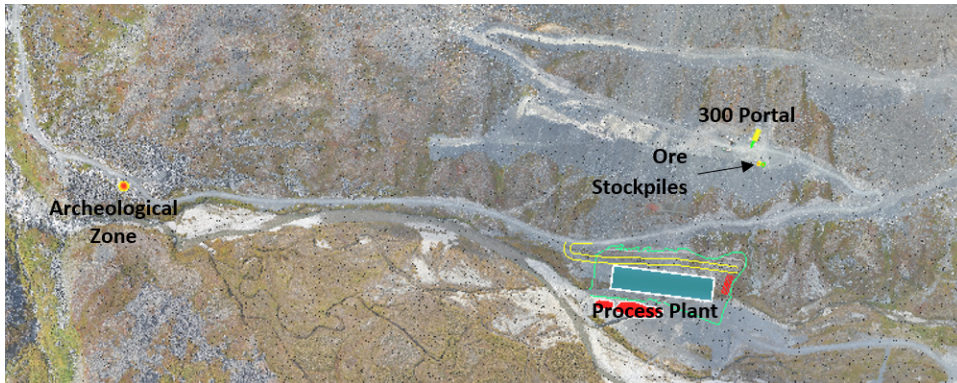
Piiaaffik nunap iluani ineriartortitsinermi pilersaarut aqutugalugu ineriartorteqqinneqassaaq, taanna tamatuma kingorna aatsitassarsiorfimmi ingerlatanik ilasinermik malitseqassaaq. Nunap iluani ineriartortitsinermi pilersaarummut siunertarinqarpoq maannakkut aatsitassanik isumaluutit pitsannortinneqarnissaat aamma ineriartortitsinermit pilersaarut malillugu aatsitassarsiorfimmi ingerlatanik tulleriiaarinikkut ilasinerup periarfissinneqarnissaa.

Aallaqqaammut, Kujataani blokkip aamma Blokkip anguniakkap timitaani aatsitassanik isumalluutit missingersuut appassissumik tatiginassusilik, nunngarutikkut aatsitassalikkut majorallannikkut aamma immikkoortut appasinnerusut 20 meterikkuutaartumik ineriartortinneratigut tikinneqassapput.

Nunngarutikkut aatsitassalikkut ineriartortitsinermi iluaqutit pingaarnersaat tassaavoq sumiiffimmut anginerusumut sukkanerusumik nassaarnissamik periarfissiinera, taamatut isumalluutit qularnaassutsimut qaffasinnerusumut siusinnerusukkut nuutinneqarnissaat periarfissillugu. Ingerlatseqatigiiffiup aamma nunngarut aatsitassalik pingaarnarup sananeqaataa pillugu paasisutissanik pissarsinissaq siunertaralugu sumiiffinni pingaarnerni nunap iluani qillerinermik pilersaarut atulersinniarpaa, ingammik Blokkimi anguniakkami aamma Qaqqami blokkimi. Sumiiffiit taakku nunap ilusaanik qajassuussineq pissutigalugu piiaaffiup iluanit qillerneqarnissaat sunniuteqarluarnerummat, qilleriffinnik pilersitsiniarluni eqqakkani nunngarutit aatsitassat naqqani mikisuni ineriartortitsinerit ingerlanneqassapput.

Nunap iluani ineriartortitsineq malillugu, aatsitassarsiornermi ingerlatsinerit siusinnerusukkut ingerlatsisimasunit periaatsit atorneqarsimasut atorlugit annertusarneqassapput, taamatut nunngarutikkut aatsitassalikkut immikkoortunik appasinnerusunik ineriartortitsineq, qaarsuup illua qaartitseqqaarlugu nunngarummik aatsitassalimmik piiaaneq, piiaaffiqarsimasuni takisuunik qillerilluni aatsitassarsiorfiup sulluliartaanik ammukaartunik immeeqqittarnermik malitsilik atorneqarpoq. Piiaanermi eqqagassanik peersineq siusinnerusukkut ingerlatsinermit sululiani ammukaartuni aamma qaarusunni qimanneqarsimasuni immeeqqittarnikkut annertusarneqassaaq aamma eqqakkat sinneri usisaatinit annissorlugit aatsitassarsiornermi sinnikunut eqqaavinni inissinneqassapput. Nalunami qaarsoq seernartuliortuunngimmat, taamaammallu eqqakkanik sialuup erngata piiaanissaa navianartoqarani.

Aatsitassaq suliarineqanngitsoq piiaaffimmit usisaatinit isaaffik 300 aqutugalugu annissisoqartassaaq, tassani ullormut aatsitassarsiorfimmit aatsitassamik tunisassiornermi inissiiviit pilersinneqassapput. Takussutissiaq 5 ataaniittoq takuuk.

Takussutissiaq 5: Aatsitassanik ullormut inissiivittut siunnersuutigineqartut

Unnuarsiornerup nalaani, usisaatit uertittakkat nunaannakoorutit aamma gummigedit aatsitassaq isaaffiup 300-p eqqaaniittoq passunneqartassaaq aamma suliareqqiiviup eqqaanut aatsitassamik inissiivimmu assartorneqartassaaq. Nunap iluani paaaffimmi biilit qamutillu annerusumik tassaassapput usisaassuit, gummigedit, nunap iluani usisaatit, tunisassiornermi aamma misissuinermi qillerutit kiisalu sullissinermi qamutit allat. Angallatit tamarmik dieselimik ingerlatinneqarnissaat maannakkut pilersaarutigineqarpoq, aamma ingerlatseqatigiiffik tunisassiornermi atortut batteriik ingerlatinneqartut ilanngunneqarnissaannut periarfissanik misissuivoq.

Qaartiterutinut toqqorsivik oqaluttuarisaanermi sumiiffimmi inissinneqassaaq naleqqat 60°20'52.4" N 44°50'44.8"V missaanni. Toqqorsivik ulloq unnuarlu sapaatip akunnera tamaat aatsitassarsiorfiup isumannaallisaanermut immikkoortortaarfianit nakkutigineqassaaq. Qaartiterutit paaaffiup silataani akulerunneqartassapput aamma qaartiteriffissanut pisariaqartitsineq malillugu ingerlanneqartassapput. Qaartiterutinik aqutsinermi Qaartiterutissat pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat malinneqassaaq. Qaartiterutinik, ANFO, ukiumut atuineq 60.000 kg missaanniissasoq missingsuutigineqarpoq.

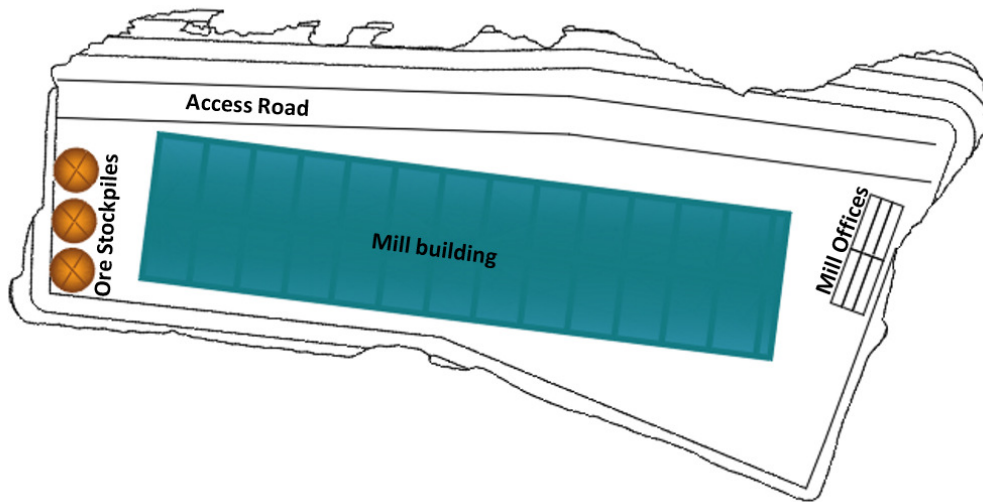
Mekanikerit sullivii aamma iggavik siusinnerusukku ingerlatsinerni inigisimasaanni pilersinneqarnissaat naatsorsuutigineqarput.

Nukissiorfik aallaqqaammut paaaffimmi paaalluni ingerlatsinermut qanittumi pilersinneqassaaq. Silaannarissarneq aamma paaaffik tamakkerlugu atulersinneqassaaq aamma sullulianut ammukaartunut ataqatigiimmik aqqissuussinerit pioreersut atorneqassapput kiisalu immikkoortortanut nutaanut pinermi sulluliat ammukaartut nutaat ineriartortinneqartassapput. Imeq piumaneqarfiinut aalajangersimasunut siaruarterneqassaaq aamma sapinngisamik atoqqinneqartassaaq. Silaannarmik ussissitamik ataqatigiimmik aqqissuussinerit sumiiffinni aalajangersimasuni qilleriffiusuni atortut qamutinut ikkussorsimasut aqqutigalugit inissinneqassapput.

Nunap iluani atortunut qamutit aamma sullissinerit ukiumut 100.000 tonsit (tpa) missaannik ingerlatsinermi passussisassapput.

Suliarinniffik

Ullormut 300 tonsinik (tpd) marloqiusamik (anginernik mikinernillu) aserorterivik, aserorterivik ussissutsip imermut naleqqiullugu annertussusaa naapertorlugu immikkoortiterisoq aamma aatsitsinermik suliaqarfik nunap iluani paaaffiup silataani pilersinneqassapput, naleqqat 60°21'17.226" N 44°49'50.092"V missaanni. Takussutissiaq 6 ataaniittoq takuuk:

Takussutissiaq 6: Aserorterinermut illuliap ilusissaatut siunnersuutigineqartoq

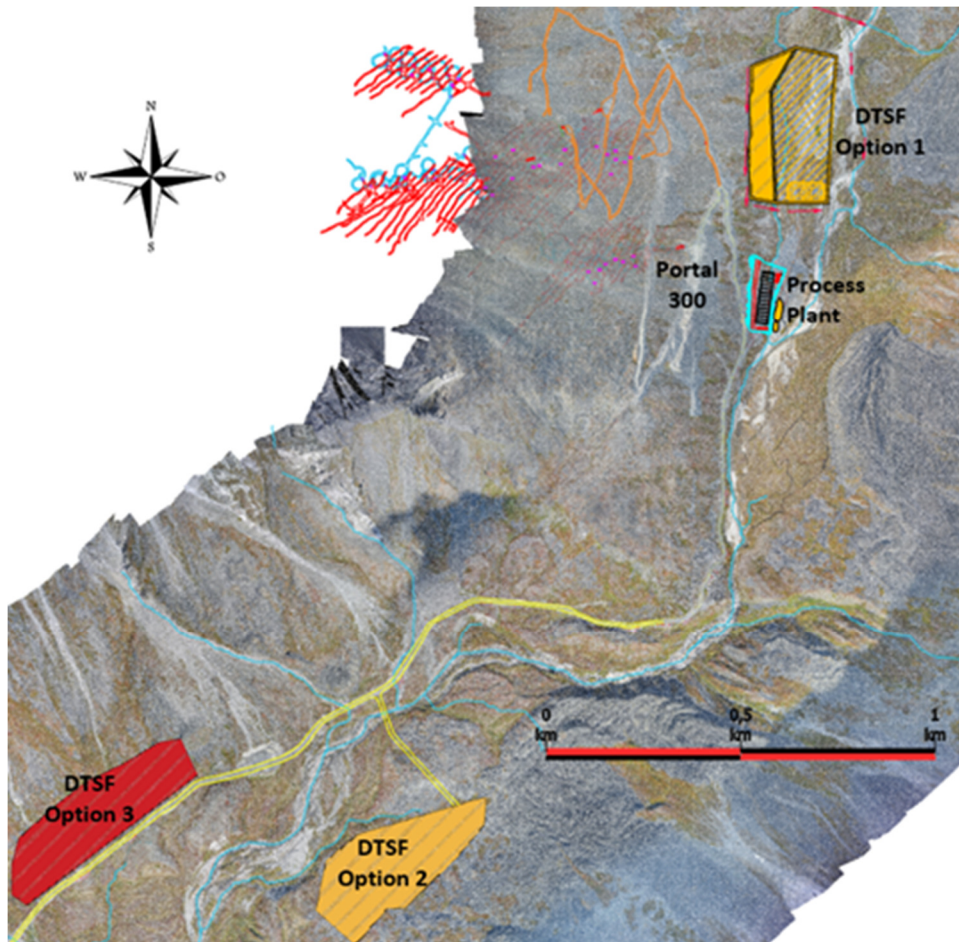
Suliaqarfittut sanaartukkap illuliamik qaarajuttumik qallerneqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq, pujoralammik millisaatinut ataqatigiimmik aaqqissuussinernik atortoqarluni aamma ingerlatsinermut sulianik tapersersuinissamat allaffeqarfik ilanngunneqassaaq. Piiaaffimmit aatsitassaaq, suliareqqiiviup eqqaanut inissinneqarsimasooq aserorteriviit kaaviiartut tassaasut pingaarner-tut kiggissilluni aserorterut, nakkartitsiviit aamma aserorterut suluunnaq aqutigalugit immiun-neqassapput. Tamatuma kingorna aatsitassaaq inissiivinnut inissinneqassaaq aamma tunisa-siornermut qaninnerusumi aserorterummi ammallorissulimmi 76 mikroninut (P80) millisillugu aserorterneqassaaq. Ussissutsip imermut naleqqiullugu annertussusaa naapertorlugu akuiaa-nerit tamatuma kingorna aserorterummi ammallorissulimmit marallunnit kuulti piiarneqassaaq. Ussissutsip imermut naleqqiullugu annertussusaa naapertorlugu akuiaatit akuiaakkamik tuni-sassiussapput taanna piiarneqassaaq, toqqorneqarluni aamma akuiaanermut suliaqarfikkut nerrivinnik sajukulaartunik ilaqtartut aqutigalugit immiunneqassaaq. Kuulti nerrivinnit saju-kaartunit katersorneqassaaq tamatuma kingorna aatsinneqassaaq kuultimik akuiaqqitassamat kuitsivimmut (doré) kuineqassaaq, timmisartukkullu avammut suli akuiaqqinniarlugu nassiun-neqassaaq.

Malugineqassaaq, ingerlatseqatigiiffiup ussissutsip imermut naleqqiullugu annertussusaa naa-pertorlugu immikkoortiterivik ilassuserniarlugu nillikartitsinermit kaaviiartumik immikkoortite-rivimmik atulersitsinissaaq eqqarsaatigimmagu, Nalunami kuultip qaffasissumik nillikartitsinermit kaaviiartuni eqimasunut kajungerneru eqqarsaatigalugu, taanna suli akuiaqqinniarlugu ava-mmut nassiunneqassaaq.

Aatsitassarsiornermi sinnikut

Aatsitassarsiornermi sinnikunut toqqorsivinnut tunngaviummik siunertarineqarpoq isuman-naatsumik, tatiginartumik aamma imminut akilersinnaasumik aatsitassarsiornermi sinnikunik toqqorsinissaaq, taakku inuiaqatigiit peqqinnerannut isumannaatsuunissaannullu aarlerinas-susaat annikitsunnguuppata aamma ingerlatsinerup nalaani matusinerullu kingorna inuiaqatigi-innut avatangiisinullu appasissumik akuerineqarsinnaasumillu sunniuteqarpata.

Aatsitassarsiornermi sinnikunik aqutsinermi teknologiinik misissueqqaarnermi naliliineq, nunap qaavani aatsitassarsiornermi sinnikunut panertunut toqqorsivik (DTS) periarfissaq piumaneqarnerusoq inerniliunneqarneranik kinguneqarsimavoq. Periarfissaq piumaneqarnerusoq qirnerneqartoq tassaavoq Periarfissaq 1, Takussutissiaq 7-mi takussuserneqartoq suliaqarfimmut qaninnerulluni inissisimanera pissutigalugu aamma taanna peqqinnissamut isumannaallisaa-nermullu tunngasut eqqarsaatigalugit aarlerinanginnerummat.

Takussutissiaq 7: Aatsitassarsiornermi sinnikunut panertunut qaleriaaraluni toqqorsivimmut (DTSF) periarfissat.

Imerk kuuffinnillu/imermillu minguttumik aqutsineq

Malugineqassaaq imermik kuuffinnillu aqutsinermut pilersaarut ataani allaaserineqartoq, nakutillinerup ataqatigiittumik ingerlanissaat siunertaralugu siusinnerusukkut avatangiisinik nakutilliffiit tamakkiisumik ilaatillugit ilusilersorneqarsimammat.

Tammaarfimmi, Saqqaata kangerluanit imeq tarajuunngitsoq imermut suliarineqanngitsumut imiisivinnut millugunneqassaaq, imissamut passussiffiup tungaanut. Tammaarfimmi sanaartukkat eqqaanni ikuallannermut illersornissaq siunertaralugu imermik toqqorsiviit pilersinneqassapput. Tammaarfimmi sanaartukkani, imeq minguttoq inunnit pilersinneqarsimasoq, minguiaavimmi passunneqartassaaq. Minguiaavimmit imeq minguttoq kangerlummut ingerlatinneqartassaaq. Piiannermit aamma tunisassiorluni ingerlatsinermit inunnit eqqakkat imerpa-

lasut (qooq) usisaatinut silaannaqanngitsunut millugullugit immiunneqartassapput aamma tammaarfiup imermut minguttumut minguiaavianut assartorneqartassaaq. Imermik minguiaavik aamma imissamik naqitsineq atorlugu amerasakkoortitsilluni akuaavimmit imermik minguttumik kangerlummut ingerlatinneqartussamik pilersitsisassaaq. Tammaarfimmi sanaartukkanit kuuffiusinnaasut sumiissusernissaannut Takussutissiaq 8 takuuk:

Takussutissiaq 8: Tammaarfimmi sanaartukkanit imermut minguttumut kuuffiusinnaasut.

Piiaaffimmi imermik pilersuineq naatsorsuutigineqarpoq sumiiffinni ineriartortinneqartuni aamma piiaaffimmi atuiffiit eqqaani masarsunnit imertarnikkut pilersarneqartassaaq. Imertarneq aamma imermik atueqqinneq imaarsaanermik pisariaqartitsineq millisinniarlugu pitsaangorsarneqassaaq.

Suliaqarfittut sanaartugaq qooqqup naqqani putuni qillikkani milluaasunit imermik suliarneqanngitsumik immiunneqassaaq.

Nukissiorneq

Suliniummut sanaartukkanut kallerup inneranik sarfalersuineq, sarfaliutinit dieselitortunit qeqertani nukissiorfittut suliarineqarsimasunit pilersorneqassaaq. Tammaarfimmi, nukissiorfik ulaperuttulerfimmi 450 kW-it missaannik pilersuisinnaasoq atulersinneqassaaq, massa suliqarfittut sanaartukkamut nukissiorfik ulaperuttulerfimmi 1.500 kW-it missaannik pilersuisinnaangorlugu ilusilersorneqassaaq. Piiaaffik immikkoortortani ingerlatsiviusuni sumiiffimmi sarfalersuutinit pilersorneqassaaq.

Nalunaq A/S-ip paasisimasagarluartunit allanit suleqateqarluni maannakkut nukissiornermik sunniuteqarluartumik misissuineq naammassisarppaa. Ataqtigiinnermut aqqissuussinerit ataatsimut isigalugu suliniutip sunniuteqarluarneranut qaffaasinnaasunik suussusiinissaaq siu-

nertarineqarpoq. Kiassaanermut piumasaqaatit suliniummut pingaaruteqarput taamatullu suliniummi isiginneriaasaavoq ingerlatseqatigiiffiup maannakkut pitsanngorsarniarlugu suliarisaa. Saniatigut, ingerlatseqatigiiffik aamma Nalunami suliniuteqarfimmi nukissat ataavartut, anorimit aamma seqinnermit nukissat, ilippanassusaannik nalilersuilluni misissuinernek aallartitsisimavoq. Nalunaq A/S-i siunissami erngup nukinganik nukissiorfimmik pilersitsinissamut ilippa-naateqartut naliliifiginiarlugit aatsitassarsiorfimmi ermit pillugit ilisimatusarnermik aamma pilersaaruteqarpoq. Ikummatissamik atuinerup annertussusaa kiisalu ikummatissat suuneri ISN nalunaarusiami nalunaarutigineqarumaarput.

Angel Mining PLC-p ataani siusinnerusukkut ingerlatsinerlut naleqqiussineq

Nalunaq A/S-ip ataani ingerlatsinerup pilersaarutigineqartup aamma Angel Miningip ingerlatsinerata akornanni assigiinngissutsit annersaraat tammaarfiup pingaarnerup inissisimanagera, tunisassiornerup aallartinnerani suliaqarnermi kaaviiartut, tassaasut anginernek aserorterivik, mikienernek aserorterivik aamma ussissutsip imermut naleqqiullugu annertussusaa naapertorlugu immikkoortiterivik inissisimanagerat aamma aatsitassarsiornermi sinnikunik aqutsinerlut periaaseq.

Tammaarfimmi sanaartukkat, soorlu siusinnerusukkut eqqartorneqareersutut kangerlummut qanittumi inissinneqassapput. Angel Miningip nalaani, taakku paaaffiup silataani inissisimasimapput, tassani Aatsitassarsiornermi sinnikunut panertunut qaleriiaarluni toqqorsiviup (DTSF) sananeqarnissaa Nalunaq A/S-ip naatsorsuutigaa. Sumiiffik tammaarfiup nutaap sananeqarfissaa siusinnerusukkut ingerlatsinerlut sunnerneqareersimavoq, ingammik sissami tikiffissaq, sissiuqaq, orussaasivik aamma maannakkut misissuinermi tammaarfik. Sumiiffimmi immikkut ittunik pinngortitami illersugassaqaanngilaq aamma paaaffimmut suliniummit nutaamit avatangiisinut naqissusiliinerlut ilassutit killeqartorujussuussasut naatsorsuutigineqarpoq.

Suliaqarfittut sanaartukkat eqqarsaatigalugit, Nalunaq A/S-ip siunertaraa anginernek aserorterivik, mikienernek aserorterivik, ussissutsip imermut naleqqiullugu annertussusaa naapertorlugu immikkoortiterivik aamma aatsitassarsiornermi sinnikunik nakkartitsiviit kaaviiartut sulliviusimasup inigisimasaanut, illuliap qaarajuttumik qallernikup ataanut inissinneqarnissaat. Illuliaq pujoralammik sunniuteqarluartumik aqutsisinnaalersillugu ilusilersorneqassaaq. Kaaviiartut taakku paaaffimmit anninneri Nalunaq A/S-imut aatsitassat aserorterivimmut immiunneqartut pitsaassusaannik pitsaanerumik nakkutilliinissanut periarfissiivoq naggataatigullu tunisassiorfiup naammassisinnaasaanik aamma ingerlatsinermi naleqqussaasinnaanermik pitsannguiluni.

Allannguutit allat eqqarsaatigineqarsinnaasut tassaapput paaaffimmit eqqagassat ilaat torersumik eqqaavissatut pilersinneqartuni qaleriiaarlugit inissinneqartartussaammata, siusinnerusukkut isaaftinnit assigiinngitsunit arlaannut peersinerlut naleqqiullugu. Eqqakkat ilaat aamma nunap iluani paaaffimmiitinneqassapput, siusinnerusukkullu ingerlatsinerlut sulluliani imaqaanngitsuni toqqorneqarlutik. Eqqaaviit silami inissisimasussat aamma Nalunaq A/S-imut atortussanut ataatsimoortunut ilaassapput.

Suliaqarnermi sanaartukkap nutaap qooqqup naqqani paaaffimmut qanittumi sananeqarnissaa pissutigalugu, Angel Mining suliniummut naleqqiullugu tammaarfimmit aamma paaaffimmit saniatigut angallassisarnissaq naatsorsuutigineqarpoq, annerusumik sulisunik angallassi-

sussaq. Tamanna tammaarfiup nutaap aamma piiaaffiup akornanni aqqusinermi annertuneru-sumik akornusersuinerмик aamma pujoralammit sunniutinik kinguneqarnissaa ilimagineqarpoq. Taamaamat naatsorsuutigineqarpoq pujoralammik millisitsiniarluni iliuusissat immikkut ittut piumasaqaatigineqassasut, taamatut aqqusineq sinerlugu uumassusileqatigiin-nut pujoralammik sunniutit millisinniarlugit.

Sanaartornerup aamma ingerlatsinerup nalaani pilersuinerми атақатигиit

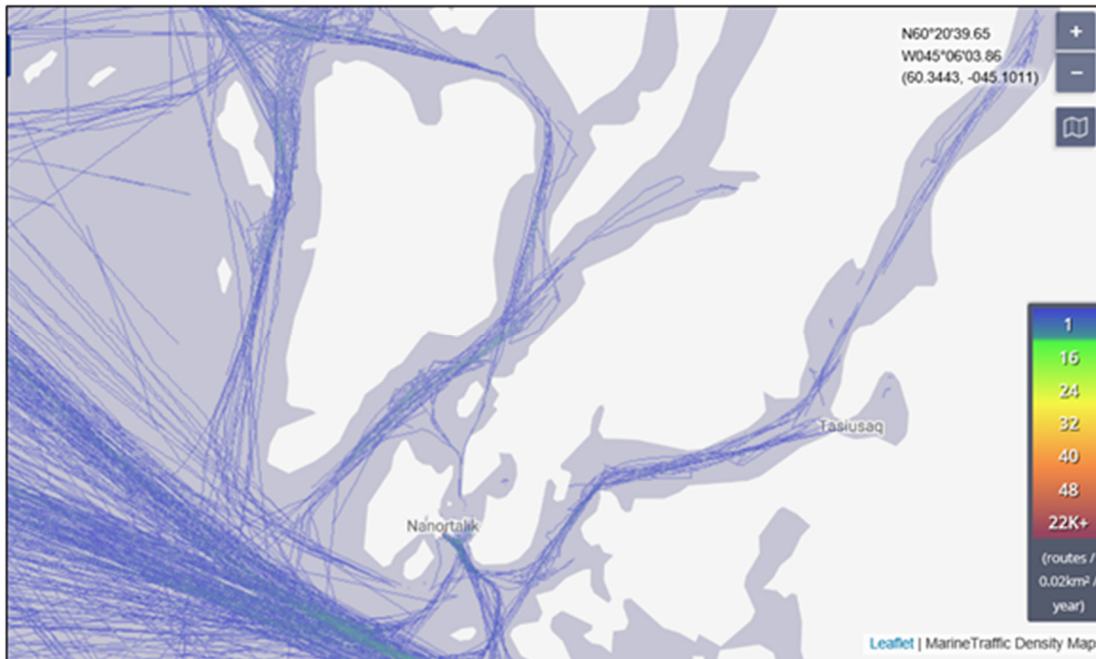
Sanaartorneq

Sanaartornerup nalaani usit amerlanerit poortorneqanngitsutut aamma containerini tikiun-neqassapput. Usit tiguneqartussat annertussusaat eqqarsaatigalugu, sissami tikiffissaq siusinerusukkut ingerlatsinerми atorнеqartarsimasоq nutarsarneqassaaq atorнеqаqqillunilu. Sanaartornerup nalaani, usit poortorneqanngitsut 4.200 m³ missaat aamma usit containeriniittut 4.500 m³ aatsitassarsiorfimmut tikiunneqassapput. Nassiussat annertussusaat aamma Kalaa-lit Nunaanni usinik атаatsimut katersuinerмut periaaseq apeqqutaalluni, containerit 20 fodsit nalinganut uuttuut (TEU) 180-inik 200-nut Nalunamut sanaartornerми piffissap nalaani nassiun-neqassapput. Ingerlatsinerми таакkunani assartuinerмut iliuusissatut pilersaarut tassaassaaq nunanit assigiinngitsunit pilersuinermit usinik атаatsimut katersuineq aamma Kalaallit Nunaanut pitsanngorsakkamik nassiussineq, tamatumalu kingorna tassani nassiussat aatsitassar-siorfimmut ingerlatseqqinneri. Missingersuutigineqarpoq, sanaartornerup nalaani aatsitas-sarsiorfimmut usit tikiunniarlugit Nanortalimmit imaluunniit Qaqortumit usingiaammit 40-50 miss. ingerlaartoqartassasоq.

Ingerlatsineq

Ingerlatsinerup nalaani, usit ikinnerujussuit naatsorsuutigineqarput. Usit amerlanertigut tassa-assapput aatsitassarsiornerми aamma suliaqarnerми atuinerми nioqutissat. Naatsorsuutigaar-put usit Kalaallit Nunaata kujataani атаatsimut katersorneqartassasut aatsitassar-siorfimmullu usingiaatinit akuttunngitsumik ingerlanneqarlutik. Katersuiffiusinnaasut ISN nalunaarusiami su-miissuserneqassapput.

Killiffimmi matumani qarsupittumik missingersuunneqarpoq, ingerlatsinerup nalaani aatsitas-sarsiorfimmut sapaatip akunneranut usingiaat атаaseq sullissisassasоq. Imaani angallattunut paasissutissat malillugit, Saqqaata kangerlua maannakkut angallatinit orninneqartarnera qaqutigoorpoq. Naatsorsuutigineqarpoq suliniutip kinguneranik angallatit aamma ingerlatsinerit amerlinissaat killeqartorujussuussasоq.

Takussutissiaq 9: Angallattut 2016-imi aamma 2017-imi amerlassusaat (Pissarsiffik: www.marinetraffic.com).

Inuiaqatigiinnut attuumassuteqartut

Sulisogaarneq

Suliniut sanaartornerup nalaani sulisartunik 70-80 miss. aamma ingerlatsinerup nalaani 150-inik atorfinitsiniarpoq. Sanaartornermi aamma ingerlatsinermi sulisut nunaqavissunik nunanillu allanit suliarortunik ilaqassapput. Ataatsimut isigalugu, nunaqavissunik suliamut ilinniarsimasunik sulisartunik nunami ataqatigiinnermut aaqquissuussinerni aamma misissuinnerni aatsitassarsiorfinnilu ingerlatani aningaasaliinerni tunuliaqutaqartunik pissarsisinaanissaq unammillernassaaq.

Suliniutip suliarineqarnerata nalaani, sanaartornermi aqutsisoqatigiit annerusumik nunanit allanit suliarortunik ilaqartut sulisartunik 50 %-it nunanit allanit suliarortunik aamma 50 %-it nunaqavissunik aqutsissapput. Ingerlatseqatigiiffiup kissaatigaa nunaqavissut nunanit allanit suliarortunut naleqqiullugit sapinngisamik amerlassusiata qaffasitsinnissaa, tamanna suliamut ilinniarsimasunik suliffinnut avatangiisini unammillerfiusuni pissarsisinaanermit aalajangerneqassaaq.

Sanaartornermi ingerlatat piffissami qaammatini 14-ini inuup nalunaaquttap akunnerani suliaanut 164.000-it missaannut missingersorneqarsimapput. Tunisassiorneq sioqqullugu ingerlatat, nunap iluani ineriartortitsineq ilanngunnagu, inuup nalunaaquttap akunnerani suliaanut 94.000-it miss. amerlassuseqarput. Ingerlatat taakku annerusumik ujarassiuunik, maskiinanik ingerlatsisunik, aserfallatsaaliuisunik aamma tammaarfimmi sulisunik tapersersuinerupput. Sanaartornerup aamma tunisassiorneq sioqqullugu ingerlatat nalaanni, kingoraartigiittarnerit 1.000-t missaat naatsorsuutigineqarput. Ingerlatsinerup nalaani inuit 150-it tikillugit Nalunami ingerlatsinermi suliassanik suliassinneqartartunit toqqaannartumik atorfeqarnissaat missingersuutigineqarpoq, ilagalugit sulisartut kingoraarneqarnerminni aatsitassarsiorfiup avataaniittut.

Sulisut angalanerat

Nunanit allanit suliaartortut kingoraartigiittarlutik Kalaallit Nunaannut timmissunneqartassapput. Taakku Narsarsuarmit toqqaannartumik aatsitassarsiorfimmut assartorneqartassapput.

Nunaqavissut aatsitassarsiorfimmut annerusumik Nanortalimmit aamma Qaqortumit imaatigut angalasassapput. Ingerlatseqatigiiffik nunaqavissumik isumaqatigiissuteqarsinnaavoq imaluunniit nammineq angallatiminik ingerlatsisinnaavoq Nanortalimmi katersuuffimmit sulisuminik angallassilluni.

5. Misissuiffik

ISN-ip misissuinermi sammisaqarfia inuiaqatigiinnut sunniuteqarfittut aalajangerneqarpoq aamma sumiiffik suliniutip ingerlatsineranit tassungalu sanaartukkanik attuumassuteqartunit toqqaannartumik sunnerneqartunik ilaqarpoq, illoqarfiit aamma nunaqarfiit sulisoqarnermit iluaquteqarfiusussat, niuernermut periarfissanit aamma ineriartornermit suliniummit toqqaannartumik toqqaannangitsumillu pilersinneqartunit, malunnarnerunissaat naatsorsuutigineqarpoq.

ISN-ip illoqarfiit nunaqarfiillu ingerlatsinernit immikkut sunnerneqartussatut naliliiffigineqartut, Aatsitassanut Ikummatissanullu inatsimmi paragraffi 87c naapertorlugu suussusissavai.

Tunngaviusumik misissuinermit, paasissutissat killiffinni pingasuni misissuiffigineqassapput: Nuna tamakkerlugu, nunap immikkoortortaaani (Kommune Kujalleq) aamma najukkami (Nanortalik aamma Tasiusaq).

Nalunaq Gold-imik suliniut Kommune Kujallermi sumiiffiusimasup iluani inissisimavoq aamma Nanortalik illoqarfinni qaninnerpaavoq. Nanortalik Kalaallit Nunaanni illoqarfiit annerasaasa quligaat aamma illoqarfinni kujallersaavoq, Ummannarsuarmit (Kap Farvel) Kalaallit Nunaata kujammut isuanit 100 km-it avannarpasinnerusumi inissisimalluni.

Nanortaliup eqqaani arlalinnik nunaqarfeqarpoq taakkunannga pingaarnertit tassaapput Aappilattoq, Narsaq Kujalleq (Narsarmijit), Tasiusaq, Ammassivik, aamma Alluitsup Paa allanik 20-nit ikinnernit inoqartunik ilaqarlutik.

Nanortalimmi inuussutissarsiutit pingaarnersaraat aalisarnek, sullissineq aamma allaffissornikkut aqutsineq. Nanortaliup eqqaa inunnut 2.200-nut angerlarsimaffiuvoq, taakku illoqarfimmi, nunaqarfinni tallimani aamma savaateqarfinni arlalinni agguanneqarsimapput.

Nanortalik annikitsuinnarmik tunisassiornermi niuertoqarpoq. Suliffissuaqanngilaq aamma annertuumik aalisarnermik ingerlatsisoqanngilaq. Annertunngitsumik aalisarnek, saattuarniarnek, puisinniarnek aamma takornarialerineq sumiiffimmi isertitanut amerlanernut tunngaviupput. Umiarsualivik pingaarnek aalisarnermi angallatinut amerlanngitsunut angerlarsimaffiuvoq aamma illoqarfiup pisoqartaani umiatsialiveqarpoq taanna inuit namminek angallataannut angallassinermut, aalisarnermut, piniarnermut sunngiffimmilu atorneqartartunut avalatsittarfeqarpoq. Pisiniarfiit killeqarput kisianni niuertarfissuarnik marlunnik angisuunik aamma niuertarfinnik mikinerusunik arlalinnik, angerlarsimaffimmi atugassanut aamma nioqqutissanut kallerup inneranik atuisunut pisiniarfiit, atisaarniarfiit aamma pisiniarfinnik nalinginnaasunik mikisunik aamma cafénik ilaqarput.

Nanortalik pilersaarutaasumik qulimiguulimmik Air Greenlandimit Nanortalimmi nunnittarfik (heliport) atorlugu sullinneqartarpoq. Sullissinerit maannakkut Nanortalik illoqarfinnut Qaqortoq, Narsaq, Alluitsup paa aamma nunanut assigiinngitsunut mittarfimmut Narsarsuarmit atassusertarpaa.

Illoqarfimmi suliffeqarfiit annerpaartaat tassaapput pisortani allaffissornikkut kommunimi aamma Naalakkersuisuni kiffartuussinernik aqutsinermit aamma suliffeqarfinnit pisortanit pigineqartunit suliffissat. Maannakkut sumiiffimmut takornariaqarneq minnerusumik akuttoqatigiinngitsumillu iluseqarpoq, kisianni Nanortalimmi aningaasarsiornermut annertuumik ilaavoq

aamma takornariartaassuit ilaatigut annertungaatsiartut, Nanortalimmut akuttunngitsumik tikitarput.

Kalaallit Nunaani Kommune Kujallermi nunamik atuneq asseqanngitsuvoq, tamaani nersutaatinik ilallugu savaateqarnermi aamma tuttuuteqarnermi kinguaassioortitsineq annertoq anguneqartarmat. Naatitanik aamma ivikkanik asiunaveersaakkanik uumasunut nerukkaatisanik naatitsisoqarsinnaavoq. Imaani aalisarnek sumiiffimi ingerlatat annertuut ilagaat.

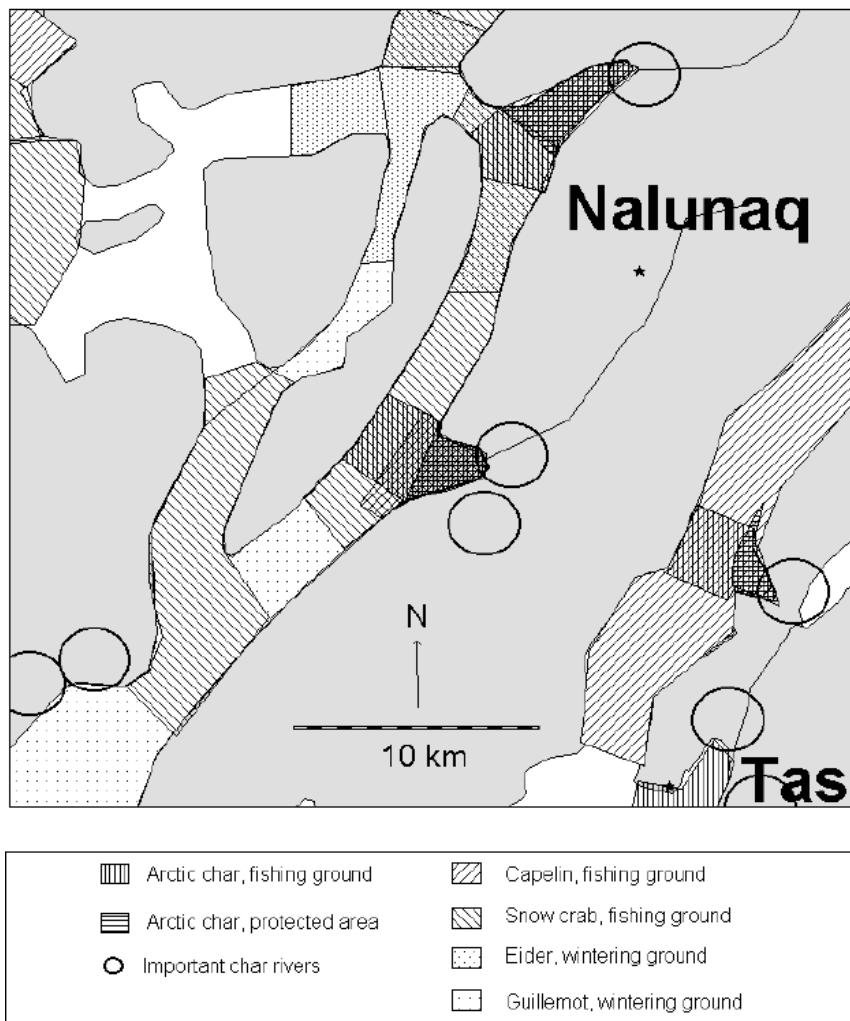
Uillunik, qeqquanik, eqqusanik, paarnanik, naasunik nerisassani akorineqarsinnaasunik il. il. katersisarnek Nanortalimmi ilaqutariinni amerlasuuni ulluinnarni illumi ingerlatsinermut ilassutitut ilaavoq (Glahder 2001).

Piniarnermut imaluunniit aalisarnermut soqutigisat annertuut arlaqanngitsut taamaallaat misissuiffissami imaluunniit eqqaaniittut suliassat killissalersorneqarneranut nalunaarusiami ilanngunneqarsimapput. Taamaattoq, Napasorsuup qoorua ilaatigut Nanortalimmit aamma eqqaani nunaqarfinit inunnit nammineq atugassanik nuniaffittut aamma pupinniarfittut atorneqartarpoq. Nalunaarutigineqarsimavoq Saqqaata kangerluani puisit aamma imaani miluumasut allat piniarneqartartut, aamma sumiiffimmi aalisartut arlaqanngitsut kangerlummi qas-susersortartut.

Naatsorsuutigineqarpoq paaaffimmik ammaaqqinneq sumiiffimmi inuit misissuiffissami aalisarnermut, piniarnermut, nuniannermut aamma pupinniarnermut periarfissaannut taamaallaat killeqartorujussuarmik sunniuteqassasoq.

Siusinnerusukkut ingerlatsinernit misilittakkat tunngavigalugit naatsorsuutigineqarpoq Nalunami suliniut suliffeqarfiussasoq malunnartumik annertussusilik, Kalaallit Nunaanni aamma sumiiffimmi aningaasaqarnermut tuniseqataasusaaq.

Misissuiffimmik najugaqartut atuineranut aatsitassarsiornermi suliniutip sunniutigisinnaasai anikitsortaanik aamma ilanngussilluni ISN-imi allaaserineqassapput.

Takussutissiaq 10: Nunap eqqaani aalisartarfiit aamma piniartarfiit (Glahder 2001).

6. Suliniummi ingerlatat sioqqullugit tunngaviumik allaaserinnineq

Kapitalimi matumani misissuiffimmi inuiaqatigiit aningaasaqarneranni pissutsit naatsumik allaaserineqassapput. Inuiaqatigiinni aningaasaqarnermi pissutsinut sammisanut tunngatillugu suliniummi ingerlatsinermik siunnersuutigineqartumit sunnerneqarsinnaasut ukkatarineqassapput.

Kommune Kujalleq inunnut 6.442-nut angerlarsimaffiuvoq, taakkunannga 2.200-t Nanortalimmi eqqaanilu nunaqarfinni najugaqarput (2019). Kommune Kujallermi innuttaasut amerlassusaat Kalaallit Nunaanni innuttaasut amerlassusaata 13 %-iupput (2017).

Kalaallit Nunaanni annertuumik nunap iluani inuit nuuttarput, annerusumik nunaqarfinnit illoqarfinnut aamma isorliunerusunit Nuummut. Kommune Kujallermi innuttaasut ikiliartorsimapput 2019-imi inuit 182-t kommunimit qimagussimallutik. Missingersuutigineqarpoq nunap ilaata 2030 tikitsinnagu innuttaasut 11 %-imik appariarnerat misigissagaat.

Nanortalimmi suliffissaaleqisut 16,6 %-iupput. Apriili 2020-mi Nanortalimmi inuit 144-t suliffissaaleqisutut nalunaarsorneqarsimapput, taakkunannga 99-it suliffissanut piareersimasutut isigineqarput, massa sinneri ilinniarnissamik imaluunniit suliniutinik allanik itinerusumik inuttut ajornartorsiutit aaqinneqarnissaanut pisariaqartitsisut.

Kommune Kujalleq arlalinnik ilinniarteqarpoq ilagalugit Ilinniarnertuunngorniarfik, Niuernermik Ilinniarteqarpoq, INUILI, Majoriaq, nunap ilaani Peqqissaanermik Ilinniarteqarpoq aamma nunap ilaani Saanaartornermik Ilinniarteqarpoq.

Ilinniarsimaneq ataatsimut isigalugu appasippoq pissutigalugu innuttaasut sulisinnaasut 55 %-ii qaffasinnerpaamik ilinniarnertuunngorniarfimmi atuarnertik qaffasinnerpaamik ilinniagarimmassuk. 32 %-it inuussutissarsiornermik ilinniarsimapput, massa 5 %-it bachelorisut naammassisimasut aamma 2 %-init ikinnerusut kandidatitut/masterisut naammassisimasut.

Nanortalimmi arlaqanngitsunik suliffeqarfeqarpoq, massa Qaqortoq arlalinnik akunnattumik annertussuilinnik suliffeqarfeqarpoq. Sulisitsisut ilaasortanut allattuiffia naapertorlugu, Nanortalik 11-nik suliffeqarfeqarpoq, annerusumik suliffeqarfiit mikisut aamma sulisartut ilinniarsimasut, massa Qaqortoq suliffeqarfinnik 25-inik ilaasortaartoq.

Kalaallit Nunaanni peqqinnissaqarfik 2011-mit nunap ilaanut tallimanut kommuneqarfinni tallimaniittuni aaqjissuunneqarsimavoq. Nunap ilaani napparsimaviit peqqinnissaqarfinnut qitiupput, saniatigut peqqinnissaqarfinnik, peqqissaasoqarfinnik aamma nunaqarfinni napparsimaveeqqanik arlalinnik ilalinnik.

Nuummi napparsimavissuaq, Dronning Ingridip Napparsimavissua, Kalaallit Nunaanni qitiusumik napparsimaviuvoq. Kommune Kujallermi nunap ilaani napparsimavik Qaqortumi inissisimavoq. Nanortalimmi peqqissaasoqarfik anginerusoq upalungaarsimanermik suliaqarpoq kiisalu nalinginnaasumik peqqissaanermik, pinaveersaartitsinermik aamma katsorsaanermik sullissilluni. Peqqissaaviit minnerusut (peqqissaasoqarfiit) nunaqarfinni 500-nit - 1.200-nut innuttalinni inissisimapput, massa nunaqarfinni napparsimaveeqqat nunaqarfinni 200-nit - 500-nut innuttalinni inissisimasut. Nunaqarfinni minnerpaani 200-nik ikinnerusunik innuttalinni, Pi-paluk Telemedicinimut atortoq atorneqarsinnaavoq.

Nunani avannarlerni nunanut allanut naleqqiullugu, sakiallunneq Kalaallit Nunaanni annerusumik nappaat nassaassaavoq. Nappaatit kinguaassiutigut tuniluuttut malunnartumik pigajunnerupput, massa kræftertut amerlassusaat assigiittut. Imminut toquttartut amerlassusaat 6-7-riaammik qaffasinnerupput, massa imigassamik aalakoornartumik atuineq appariarsimasoq maannakkullu Nunani avannarlerni nunat allat naligilersimagaat.

7. Inuiaqatigiinnut sunniutaasinnaasut

Nalunami kuultisiorfimmi ingerlatsinermik ammaaqqinneq misissuiffimmi inuiaqatigiinni aningaasaqarnermi pissutsinut sunniuteqarsinnaavoq. Sunniutaasinnaasut pitsaasuusinnaapput (s. i. sulisoqarneq aamma niuernikkut periarfissat) aamma pitsaanngitsuusinnaapput (s. i. pisortat ataqatigiinnermut aaqjissuussinerannik tamaviaartitsineq, inuiaqatigiinnut aarlerinartut sulisartut takkussuunneranut attuumassuteqartut imaluunniit inuiaqatigiit pii-affiup eqqaani aalisarfinnut piniarfinnullu ornigussinnaanerannut sunniuteqartut).

Suliniummik allaaserinnineq, paasissutissat kapitalini siuliini aamma ilitersuutini saqqummi-unnegartuni tunuliaqutaralugit, sammisat suussuserneqartut Inuiaqatigiinnut Sunniutissanik Nalilersuinermi (ISN) sammineqartariaqartut Nalunaarsuiffik 1-imi eqikkarneqarput. Sammis- anut tunngatillugu kapitali 8-mi sulii itisilerneqarput.

Nalunaarsuiffik 1: Ajornartorsiutit/sammisat suussuserneqarsimasut ISN-imi suliarineqartussat

Sulisoqarneq	Toqqaannartumik atorfinitsitsineq Toqqaannanngitsumik ineriartortitsinerullu kinguneranik suliffissanik pilersitsineq Suliffimmi atugassarititaasut, peqqinnissaq isumannaallisaanerlu (OHS)
Ilinniartitsineq aamma piginnaanngorsaaneq	Piginnaasanik ineriartortitsineq
Kalaallit Nunaanni niuertarfinit pisiniarneq	Niuernermut periarfissat
Pisortat suliassa qarfiannut tamaviaartitsineq aamma isertitat	Pisortat suliassa qarfiannut, ataqatigiinnermut aaqjissuussinernut aamma kiffartuussinernut tamaviaartitsineq Pisortat isertitaat
Peqqinneq	Innuttaasut peqqissusaat ilagalugu nappaatit, katsorsaanerit aamma kiffartuussinerit nassaassaanerat
Inuiaqatigiinni sammisanut tunngatillugu	Inuiaqatigiinni ataqatigiinneq / inuiaqatigiinni akerleriinneq Eqimataakkaat mianernartut
Nunamik atuineq aamma kulturikkut kingornussat	Suliniuteqarfimmi najugaqartut nunamik atuinerat Kulturikkut kingornussat Nunaseqqinneq aamma aningaasaqarnikkut illuartitsineq
Sunniutit sakkortusiar- tortut	Sulisinnaasut pillugit unammilleqatigiinneq, pisortat suliassa qarfiinik tamaviaartitsineq, inuiaqatigiinni ataqatigiinneq il. il.

8. ISN-imut suliniummut piunasaqaatit allattorsimaffiat (ToR)

Suliassat killissalersorneqarneranut nalunaarusiap ilaani matumani suliniummut ISN-ip imasaatut siunnersuutigineqartut erseqqissarneqassapput. ISN-ip maannakkuugallartoq imarisai sammineqartussat, nalunaarusiami matumani llanngussaq 1-imi nassaarineqarsinnaapput. Inuiaqatigiinni ajornartorsiutit ISN-imi oqallisigineqartussat tassaapput Nalunaarsuiffik 1 allattorneqarsimasut aamma Nalunaarsuiffik 2-mi itinerusumik allaaserineqartut.

Nalunaarsuiffik 2: Ajornartorsiutit/sammisat suussuserneqarsimasut ISN-imi suliarineqartussat

Sunniutip allaaserineqarnera	Naatumik tunngaviumik paasisutissat	Sunniutaasinnaasut	ISN-ip suliarinissaanut paasisutissat pisariaqartinneqartut aamma paasisutissanik pissarsiffiit pingaarutilit
Sulisoqarneq			
<p>Toqqaannartumik atorfinitsitsineq</p>	<p>Sulisartut ineriartortinneq Kalaallit Nunaanni sammisaavoq pingaarutilik. Siusinnerusukku paaiffik sulisartunik Nanortalimmit, Qaqortumit, Narsamit, Aasiannit, Uummannamit aamma Nunummit sulisussarsiarineqarsimapput. Katillugit</p> <p>Sulisunit katillugit 87-init, 48-t (55%) Kalaallit Nunaanneersuusimapput, ilagalugit Nanortalimmit 30-t (34%).</p> <p>Nanortalimmi inuussutissarsiutit pingaarnersaraat aalisarnek, sullissineq aamma allaff-issornikkut aqutsineq. Nanortalup eqqaa inunnu 2.200-nut angerlarsimaffiuvoq, taakku illoqarfimmi, nunaqarfimmi tallimani aamma savaateqarfimmi arlalinni agguataarsimapput. Nanortalimmi inuussutissarsiutit pingaarnersaraat aalisarnek, sullissineq aamma allaff-issornikkut aqutsineq.</p> <p>Ilinniarsimaneq ataatsimut isigalugu appasippoq pissutigalugu innuttaasut sulisinnaasut 55 %-ii qaffasinnerpaamik ilinniarnertuunngorniarfimmi atuarnertik qaffasinnerpaamik ilinniagarimmassuk. 32 %-it inuussutissarsiornermik ilinniarsimapput, massa 5 %-it bachelorisut naammassisimasut aamma 2 %-init</p>	<p>Suliniut sanaartornerup nalaani sulisartunik 70-80 miss. aamma ingerlatsinerup nalaani 150-inik atorfinitsitsiniarpoq. Sulisartut nunaqavissut aamma nunanit allanit sulisartut agguatigiinnerisa naleqqunnerat 50/50-ip missaaniissaaq, tassani sulisartut nunaqavissut sapinngisamik amerlanerunissaat anguniarneqarluni.</p> <p>Taamaammat suliniut toqqaannartumik atorfinitsitsinerumut pitsaasumik sunnuteqassaaq.</p> <p>ISN-ip isiginneriaatsit, sulisartut nunaqavissut piginnaasaannut, suliffissaaleqisut amerlassusaannut aamma sulisartut nunaqavissut kajumilersinnisaannut periarfissanut attuumassuteqartut nalilersuiffigissavai. Sulisartut nuuttarnerat aamma sulisartut ilinniarsimasut pillugit unammillerneq nalilersuiffigineqassapput.</p>	<p>Suliffiit naatsorsuutigineqartut suussusaat aamma amerlassusaat pillugit Nalunamit paasisutissat annikitsortaanik aamma ilanngussisut.</p> <p>Piginnaasat pioreersut pillugit paasisutissat inuiaqatigiinni aningaasaqarnermi pissutsit pillugit tunngaviumik paasisutissanut ilaassapput.</p> <p>Suliniutip suliffiit suussusaannik aalajangersimasunik pisariaqartitai eqqarsaatigalugit Kalaallit Nunaanni suliffiqarfeqarfimmik allaaserinninneq.</p> <p>Nunanit allaneersunut sulisinnaanermut aamma sumiikkallarsinnaanermut akuersissutit Kalaallit Nunaanni qanoq pissarsiarineqarsinnaanerintu attuumassuteqartut pillugit malittarisasanik allaaserinninneq.</p> <p>Kommune Kujallermit, SIK-mit aamma Sulisitsisunit sinniisunik Nanortalimmit, Qaqortumit aamma Narsamit sulisartunik kajumilersitsinissamut isiginneriaatsit pillugit oqaloqateqarnissaq.</p> <p>Sulisoqarneq pillugu iliussissanut pilersaarut 2015 aamma iliussissanut pilersaarummik nalilersuineq.</p>

	<p>ikinnerusut kandidatit/masterisut naammassisimasut.</p> <p>Kalaallit Nunaanni suliffissaaleqisut 5,8 %-iupput, kisianni Kommune Kujallermi qaffasinneruvoq, tassami suliffissaaleqisut Nanortalimmi 16,6 %-iupput Qaqortumi 8.5%-iupput aamma Narsami 11.1%-iullutik.</p>		
<p>Toqqaannanngitsumik ineriartortitsinerullu kinguneranik suliffissanik pilersitsineq</p>	<p>Suliniut toqqaannanngitsumik ineriartortitsinerullu kinguneranik suliffissanik pilersitsinermik kinguneqassaaq:</p> <p>Toqqaannanngitsumik atorfininneq, piler-suisut Suliniummit nioqqtissamik/sullissinernik neqeroorutigisaminik piu-maneqarnerisa annertusinerat naam-massineqarnissaa aqutugalugu piler-sinneqassaaq.</p> <p>Ineriartortitsinerup kinguneranik suliffiit ataatsimut isigalugu aningaasanik atuinerulerneq pissutigalugu pilersinneqartut, sulisut aningaasarsiaqarnerulerneqartut (toqqaannartumik toqqaannanngitsumillu) pissutigalugu, suliassaqaarfinit allanit kiffartuussinernik nioqqtissanillu pisinermut atorneratigut.</p> <p>Canadami aamma Alaskamit misilittakat aatsitassarsiortoqaarfinit suliffinnik amerlisaassummik nassaarsimapput 1.6-2.2 annertussusilimmik. Taamaatoq, Kalaallit Nunaanni nunap iluani kililimmik tunisassarsiortoqarpoq taamaamallu nioqqtissat avataanit eqquneqartut pisariaqartinneqarlutik, mianer-sortumik pinnaasunut missinersuut atorneratigut. Kalaallit Nunaanni pianaanermik suliniutinut Kalaallit Nunaata kujataaniittunut ISN-ini allani amerlisaassut 1,3 atorneratigut.</p>	<p>Suliniut toqqaannanngitsumik ineriartortitsinerullu kinguneranik suliffissanik pilersitsinermut pitsaasumik sunniteqassaaq, najukkami aamma nunap ilaani pilersuisunik atuneq aqutugalugu ilagalugit sammisanut tullitunut tunngasut:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Atortussanik nioqqtissanillu pisineq • Atortussanik, nioqqtissanik sulisunillu aatsitassarsiorfimmumt assartuineq • Tammaarfimmi sullissinernik suliqaarneq • Aatsitassanik assartuineq • Akunnittarfinnik atuinerulerneq aatsitassarsiorfimmumt aatsitassarsiorfimmillu inuit angalasut pissutigalugit <p>ISN-i suliniutip najugaqaarfinit imarisat pitsaanerulernissaanut iliuusissanik suussusiisaaq.</p>	<p>Nioqqtissat sullissinerillu suliniummut pisariaqartinneqartut naatsorsuutigineqartut Nalunamit paasissutissat annikitsortaank aamma ilanngussisut.</p> <p>Kommune Kujallermit, Sulisitsisunit aamma NUSUKA-mit sinnisunik najugaqaarfinit niuerfiit pioreersut aamma taakku suliniummik qanoq sunnerneqarsinnaanerat pillugu oqaloqateqarnissaaq.</p> <p>Kommune Kujalleq Ineriartortitsinermut Pilersaarut 2017-2018</p>

<p>Suliffimmi atugassarititaasut peqqinnis-samillu isumannaallisaaneq (OHS)</p>	<p>Kalaallit Nunaanni suliffeqarfearfiup ilisarnaatigaa Naalakkersuisut, sulisitsisut aamma sulisartut kattuffiisa akor-nanni pingasuusunik peqataasoqarluni isumaqatigiinniar-nerit.</p> <p>Peqataasut pingaarnerit ilagaat Kalaallit Nunaanni Sulinermik Inuussutis-sarsiutillit Kattuffiat (SIK) annerusumik Kalaallit Nunaanni sulisartunut sinniisuusoq aamma sulisitsisut kattuffii Sulisitsisut aamma NUSUKA.</p> <p>SIK suliamut ilinniarsimanngitsunut akissarsiasat minnerpaaffissaat 2019-imit 2023-mut ilanngullugu Kalaallit Nunaanni suliffeqarfinnik amerlanernik ataatsimoorussamik isumaqatigiinniar-nermi isumaqatigiissuteqarpoq.</p> <p>Nunanit allanit sulisartunut sulinermi atugassarititaasut Kalaallit Nunaannit sulisartunut naleqqiullugu ilu-anaarfiuneroqqussanngillat.</p> <p>Kalaallit Nunaata ILO-mi pingaarnertut isumaqatigiissutinit arfineq-pingasunit arfinillit atortussanngortissimavai, ataaseq naalakkersuinermi isu-maqatigiissut aamma qulit teknikkkut isumaqa-tigiissut, ilagalugit Nunat in-oqqaaviisa Pisinnaatitaaffii pillugit isu-maqatigiissut.</p> <p>Sulisooqarnermut inatsit</p> <p>Saniatigut, nuna tamakkerlugu suliffim-mi atugassarititaasut, peqqinnissaq isu-mannaallisaanerlu (OHS) pillugu inatsi-lionnermi aatsitassarsionermik suliffe-qarfissuarnut immikkut malittarisa-liortoqarpoq.</p>	<p>Suliniut ingerlanneqassaaq nuna tamakkerlugu sulisooqarnermut inatsit naapertorlugu.</p> <p>Suliniutip annertussusaa eqqarsaati-gaanni sulisartunik annertuumik tak-kussuuttoqarnissaanik ilaqassasoq naatsorsuutigineqanngilaq aamma sul-isoqarnermi pissutsinut peqqinnissa-millu isumannaallisaanerlut (OHS) pitsaanngitsumik sunniuteqassanngi-laq.</p>	<p>Suliffimmi atugassarititaasut peqqinnis-samillu isumannaallisaaneq (OHS) pillugu politikit aamma aqutsinermi ataqatigiimmik aaqqissuussineq pilersaarutigineqartut pillugit Nalunamit paasissutissat.</p> <p>Sulinermik Inuussutissarsiutillit Kattuf-fiat (SIK) aamma sulisitsisut kattuffiat Sulisitsisut akornanni ataatsimoorus-samik isumaqatigiinniarnermi isu-maqatigiissutit.</p> <p>ILO-mi isumaqatigiissutit aamma nuna tamakkerlugu inatsisiliorneq.</p> <p>SIK-mik, Sulisitsisunik aamma NU-SUKA-mik suliffimmi atugassarititaasut peqqinnissamillu isumannaallisaaneq (OHS) pillugu oqaloqateqarneq.</p>
---	---	--	--

Ilinniartitsineq aamma piginnaanngorsaaneq			
<p>Piginnaasanik ineriartortitsineq</p>	<p>Inuussutissarsiornermik ilinniarneq aamma pikkorissarneq, Kalaallit Nunaanni Teknikimik Ilinniartimmit (KTI) ingerlanneqartarput, taakku Sisimiuni Nuummilu ilinniarnernik neqeroruteqartarput. Aatsitassalerinermik ilinniarfik KTI-mut ilaavoq, Sisimiuni inissisimasoq.</p> <p>Kalaallit Nunaanni imarsiornermik ilinniarfik imarsiornermi suliassaqaarfimmi ilinniarnernik Paamiuni, Nuummi aamma Uummannami neqeroruteqarpoq.</p> <p>Ilinniartut inuussutissarsiornermik ilinniagaqarsimasut amerlassusaat, ukiuni qulini kingullerni amerlisimapput.</p> <p>Taakku saniatigut, aatsitassarsiorfiusinnaasunik misissuineq aamma Greenland Ruby A/S-imik aamma Hudson Mining suliniutaannik sanaartorneq, nuna tamakkerlugu piginnaasat amerlisimanerannik kinguneqarsimavoq, massa immikkoortortaqaarfimmi periarfissat suli killeqaraluartut.</p>	<p>KTI-mi ilinniartut aamma allat lærlingisut ilinniartut piginnaasaanik ineriartortitsinerneq pitsaasumik sunnuteqarsinnaaneq.</p> <p>Nalunaq aatsitassarsiorfimmik ilinniartimmit oqaloqateqarnernik aallartitsisimavoq siusissukkut suleqatigiinnissaq isumaqatigiisutiginarlugu.</p>	<p>Aatsitassarsiornermik ilinniartimmit aamma umiartornermik ilinniartimmit piginnaasat pioreersut aamma ilinniarnerni ineriartornerit pillugit oqaloqateqarneq.</p> <p>Kommune Kujalleq Ineriartornermut Pilersaarut 2017-2018.</p> <p>Ilinniartitaanermi iliuusissatut pilersaarut 2018.</p> <p>Kalaallit Nunaanni uuliamut aatsitassanullu iliuusissatut pilersaarut 2019-2023.</p>
Kalaallit Nunaanni niuertarfinit pisiniarneq			
<p>Niuernerneq periarfissat</p>	<p>Kalaallit Nunaata kujataani niuernikkut ineriartortitsineq annertuumik unammiligassaqarpoq. Kommune Kujallermit niuernerneq ineriartortitsinerneq iliuusissatut pilersaarutit aalisarnermi suliffissuaqarnerup tassungalu atasumik avammut tuniniaanerup, nunalerinerup aamma nerisassanik nioqqutissiornerup, takornariaqarnerup aamma aatsitassarsiorluni suliffissuaqarnerup ineriartortinneqarnissaannik ukkataqarpoq. Kalaallit Nunaanni ingerlatseqatigiiffiit</p>	<p>Najukkami suliffeqarfinnut soorlu sullisinerneq suliaqartunut aamma assartuinerneq neqeroruteqartunut pitsaasumik sunniutaasinnasut.</p> <p>Kalaallit Nunaanni isumannaallisaaneq aamma ataqatigiimmik aqqis-suussinerit pioreersut pillugit arlalinnik teknikikkut malittarisassaqaarpoq taakku sanaartornerup aamma ingerlatsinerup nalaani atuupput. Tamakku Kalaallit Nunaanni suliffeqarfinnik Nalunaq Gold-imik suliniummut ikiorsiinerneq</p>	<p>Kommune Kujallermit, Sulisitsisunit aamma NUSUKA-mit sinniisunik najukkani suliffeqarfiit pioreersut aamma taakku suliniummit qanoq sunnerneqarsinnaanersut pillugit oqaloqateqarnerit.</p> <p>Siusinnerusukkut paaalluni ingerlatsinermit misilittakkat.</p> <p>Ukiumoortumik suliffeqarfeqaarfimmik misissuineq.</p>

	<p>aatsitassarsiortunut assartuineramik sullissineramik immikkut ilisimasallit amerlanngillat - taakku marluk tassaapput Exploration Services aamma 21 North. Najukkami suliffeqarfiit arlallit suliniummot sullissineramik imaassinnaavoq neqerooruteqarsinnaasut.</p>	<p>suliaqarsinnaasunik suussusiinermi eqqar-saatigineqassapput.</p>	
<p>Pisortat suliassaqarfiannut tamaviaartitsineq aamma isertitat</p>			
<p>Pisortat suliassaqarfiannut, ataqatigiinnermut aaqqissuussinernut aamma kiffartuussinernut tamaviaartitsineq</p>	<p>Kalaallit Nunaanni pisortat sullissinerat tamaviaartinneqarpoq, Kalaallit Nunaanni inuiaqatigiit agguataarnerisa ineriartorneranni inuiaqatigiinni sulisinnaasut ikiliartornerat pissutigalugu. Nuummi napparsimavissuaq, Dronning Ingridip Napparsimavissua, Kalaallit Nunaanni qitiusumik napparsimaviuvoq. Kommune Kujallerimi nunap ilaani napparsimavik Qaqortumi inissimavoq. Nanortalimmi peqqissaasoqarfik anginerusoq upalungaarsimanermik suliaqarpoq kiisalu nalinginnaasumik peqqissaanermik, pinaveersaartitsineramik aamma katsorsaaneramik sullissiluni. Kommune Kujallerimi ataqatigiimmik aaqqissuussinerit ineriartorput. Nunanut allanut mittarfik Narsarsuarmi inissimavoq, massa nunnittarfik (heliport) Qaqortumi aamma Nanortalimmi inissimasut. Ineriartortitsinermi pilersaartutini nunanut allanut mittarfiup Narsarsuarmut nuunneqarnissaa aamma Nanortalimmi nunnittarfiup (heliport) nutaanngorsarneqarnissaa siunnersuutigineqarpoq. Air Greenland kisiartaalluni Kalaallit Nunaata iluani timmisartumik angallassisuuvoq.</p>	<p>Suliniutip pisortat suliassaqarfiannut sunniutaasa killeqarnissaat naatsorsuutigineqarpoq suliniutip annertussusaa pisutaalluni. ISN-ip pisortat ataqatigiinnermut aaqqissuussinerinut aamma sullissinerinut sunniutinik nalilersuissaaq, ilagalugit ajornartoorfimmik peqqinnsaqarfimmik sullissinerit aamma najukkami ineriartortitsinermut pilersaartutini naapertuutinnginneq. Nunanit allanit suliaartortut kingoraartigit ittarlutik Kalaallit Nunaannut timmissuneqartassapput. Taakku Narsarsuarmut toqqaannartumik aatsitassarsiorfimmot assartorneqartassapput. Nunaqavissut aatsitassarsiorfimmot annerusumik Nanortalimmit aamma Qaqortumit imaatigut angalasassapput. Ingerlatseqatigiiffik nunaqavissumik isumaqatigiissuteqarsinnaavoq imaluunniit nammineq angallatiminik ingerlatsinnaavoq Nanortalimmi katersuuf-fimmit sulisuminik angallassilluni.</p>	<p>S. i. suliniutip upalungaarsimanermut pilersaarutai pillugit Nalunamit paasisutissat annikitsortaanik aamma ilann-gussisut. Pisortat tamanut sullissinerat pillugu Kommune Kujallerimi sinniisunik oqaloqateqarneq. Kommune Kujalleq Ineriartornermut Pilersaarut 2017-2018.</p>

	Nunap ilaani nunaqarfinnut sullissinerit Royal Arctic Linemit neqeroorutigineqarput, angallatit atorlugit.		
Pisortat isertitaat	<p>Pisortat isertitaat tulliuuttunit takkuppup:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aningaasarsianit akileraarutit • Ingerlatsiviup isertitaminik akileraarutaa • Nioqqtissiornermi akitsuutit <p>Nuna tamakkerlugu sulisartunit aningaasarsianit akileraarutinut apeqqu-taassaaq kommuni angerlarsimaffik 36-44 %-imut annertussusilik (Kommune Kujalleq 2020-mi isertitanit 44%-i akileraarutigineqartarpoq). Nuna ta-makkerlugu sulisartunut ukiumoortumik akileraartussap akissarsiaminit ilanngaattissaa 58.000 dkr.-iuvoq.</p> <p>Nunanit allanit sulisartut Kalaallit Nunaanni aatsitassanut ikummatissanullu attuumassuteqartunik sulisartut aalajangersimasumik 35 %-imik akileraartarput akileraartussap akissarsiaminit ilanngaattissaqaratik.</p> <p>Ingerlatsiviup isertitaminik akileraarutaa tassaavoq 30%.</p> <p>Nioqqtissiornermi akitsuutinit pissarsiaq akuersissummik isumaqatigiinnarnermut ilaavoq.</p>	<p>Suliniut pisortat isertitaannut ingerlatsiviup isertitaminik akileraarutaa aamma nioqqtissiornermi akitsuutit aamma toqqaannangitsumik aningaasarsianit akileraarutit aqutugalugit tuniseqataassaaq.</p> <p>ISN-i suliniutip ingerlanera tamakkerlugu pisortat isertitaannut pilersinneqartussatut naatsorsuutigineqartunut missingersuummik saqqummiussis-saaq.</p>	<p>Aningaasarsiat annertussusaat pillugit annikitsortaanik aamma ilanngussilluni Nalunamit paasisutissat.</p> <p>Kalaallit Nunaanni akileraartarnermut inatsisiliorneq.</p> <p>Kalaallit Nunaanni aatsitassarsiornermi iliuusissatut pilersaarutit 2020-2024.</p>
Peqqinneq			
Innuttaasut peqqissusaat	<p>Nunani avannarlerni nunanut allanut naleqqiullugu, sakiallunneq Kalaallit Nunaanni annerusumik nappaat nassa-assaavoq. Nappaatit kinguaassuutitigut tuniluuttut malunnartumik pigajunnerup-put, massa kræftertut amerlassusaat assigiittut. Imminut toquttartut amerlas-susaat 6-7-riaammik qaffasinnerupput,</p>	<p>Suliniut najugaqarfimmi sulisartunut taakkulu ilaqaataasa peqqissusaannut pitsaasumik sunniuteqassaaq qaffasin-nerusumik isertitaqarneq pissutigalugu.</p> <p>Suliniutip annertussusaa aamma su-lisartut takkussuuttut killeqarnerat pis-</p>	<p>ISN-i una paasisutissanik pingaan-nginnernik pioreersunik tunngaveqas-saaq.</p> <p>Kalaallit Nunaanni peqqinnissamik sul-lissinermik pisinnaatitaanermut pi-umasaqaatinik annikitsortaanik aamma ilanngussilluni allaaserinninneq.</p>

	<p>massa imigassamik aalakoornartumik atuineq appariarsimasoq maannakkullu Nunani avannarlerni nunat allat naligilersimagaat.</p>	<p>sutigalugit tamat peqqissusaannut pitsaanngitsumik sunniuteqarnissaa naatsorsuutigineqanngilaq.</p> <p>Najukkami peqqinnissaqarfinnut, ataqatigiimmik aaqqissuussinernut aamma sullissinernut sunniutaasinnaasut Pisor-tat suliassaqarfianik tamaviaartitsinerup ataani sammineqarput. ISN-imi immikut eqqumaffigineqassaaq qanoq peqqinnissamik sullissinerit sunnerneqassanersut aamma sunniutaasinnaasut qanoq millisinneqarnissaannut iliussissatut pilersaarummik siunnersuuteqassapput.</p>	<p>Peqqinnissaqarfiup ukiumoortumik nalunaarutaa.</p> <p>Inuuneritta II, 2013-imiit 2019-imut innuttaasut peqqissuunissaannut Naalakkersuisut periusissaat anguniagaallu.</p>
Inuiaqatigiinni isiginneriaatsit			
<p>Inuiaqatigiinni ataqatigiinneq / inuiaqatigiinni akerleriinneq</p>	<p>Kalaallit Nunaanni inuiaqatigiinni akerleriinnerit aatsitassarsiornermut attuumassuteqartut (s. i. Ivittuuni orsugissamik piiaaffik) ilagaat pilersaartaanngitsumik naartulertarnerit aamma ikia-roorniutinik inertequtaasunik tuniniaa-nerit.</p> <p>Sunniutit taamaattut Nalunami siusinnerusukkut ingerlatsinermi siumorneqarsimangillat.</p>	<p>Sulisartut takkussuuttut killeqarneri, tammaarfiup avinngarusimasumi inisisimamera aamma sulisartut najukkami inuiaqatigiinnik annikitsuinnarmik sunniivigeqatigiinnerat pissutigalugu inuiaqatigiinni ataqatigiinnermut aamma akerleriinnermut sunniutit killeqarnissaat naatsorsuutigineqarpoq.</p>	<p>Nanortalimmi isumaginnittoqarfimmi pi-sortanik eqimattakkaat mianernartut pillugit oqaloqateqarneq nalilersuinermi eqqarsaatigineqassaaq.</p>
<p>Eqimattakkaat mianernartut</p>	<p>Mianernassuseq inuiaqatigiinni aningaasaqarnikkut pissutsinut soorlu suliffeqarnermut, ilinniarsimanermut aamma peqqissutsimut kiisalu sullissinernik atuisinnaanermut amerlasuutigut attuumassuteqartarpoq.</p> <p>Tunngaviummik paasissutissat najukkamut atatillugu mianernassuseq pillugu paasissutissanik tunisissapput.</p>	<p>Eqimattakkaat mianernartut suliniummit toqqaannartumik sunnerneqarnissaat naatsorsuutigineqanngilaq. Ilutigalugu, eqimattakkaat mianernartut toqqaannartumik s. i. atorfinitsinneqarnikkut suliniummit iluaquteqarnissaat naatsorsuutigineqanngilaq.</p>	<p>Nanortalimmi isumaginnittoqarfimmi pi-sortanik eqimattakkaat mianernartut pillugit oqaloqateqarneq nalilersuinermi eqqarsaatigineqassaaq.</p>

Nunamik atuineq aamma kulturikkut kingornussat			
Suliniuteqarfimmi najugaqartut nunamik atuinerat	<p>Piniarnermut imaluunniit aalisarnermut soqutigisat annertuut arlaqanngitsut taamaallaat misissuiffissami imaluunniit eqqaaniittut suliassat killissalersorneqarneranut nalunaarusiami ilanngunneqarsimapput. Taamaattoq, Napasorsuup qoorua ilaatigut Nanortalimmit aamma eqqaani nunaqarfinit inunnit nammineq atugassanik nuniaffittut aamma pupinniarfittut atorneqartarpoq. Nalunaarutigineqarsimavoq Saqqaata kangerluani puisit aamma imaani miluumasut allat piniarneqartartut, aamma sumiiffimmi aalisartut arlaqanngitsut kangerlummi qassusersortartut.</p> <p>Nunamik atuineq pillugu paasissutissat - najukkami ilisimasat tunngaviumik paasissutissanut ilanngunneqassapput.</p>	<p>Naatsorsuutigineqarpoq paaaffimmik ammaqqinneq sumiiffimmi inuit misissuiffissami aalisarnermut, piniarnermut, nuniarnermut aamma pupinniarnermut periarfissaannut taamaallaat killeqartorujussuarmik sunniuteqassasoq.</p>	<p>Piniarnermut aalisarnermullu sumiiffiit atorneqartut pillugit Kalaallit Nunaanni Aalisartut Piniartullu Kattuffianik (KNAPK) oqaloqateqarpoq.</p>
Kulturikkut kingornussat	<p>Kværnerip Imminut akilersinnaassutsumik misissuinerani 2002-mi, itsarsiornermi sumiiffiit suussuserneqarsimapput. Taakku suliniutip ilusilersorneqarnerani eqqarsaatigineqarsimapput.</p> <p>Itsarsiornermik misissuineq pisariaqartutut isigineqarnerasoq pillugu Nunatta katersugaasivia oqaloqatigineqassaaq.</p>	<p>Suliniut kulturikkut kingornussanut sunniuteqarnissaa naatsorsuutigineqanngilaq. Taanna itinerusumik ASN-imik aamma ISN-imik suliarinerisa ingerlanerannut ilanngullugu itinerusumik misissuiffigineqassaaq.</p>	<p>KNAPK-mik oqaloqateqarpoq aamma ASN-ip suliarinerata ingerlaneranut qanittumik attaveqarpoq.</p>
Nunaseqqinneq aamma inuussutisarsariutit annaernerinut taartisiassat	<p>Suliniuteqarfimmi pioreersunik nunaqarfeqanngilaq.</p>	<p>Suliniut timitalimmik najugaqalernermik kinguneqassanngilaq.</p> <p>Sumiiffinni aalisarnermik piniarnermillu ingerlatsinerneq sunniutit ISN-imut ilanngullugit misissorneqassapput.</p>	

Sunniutit sakkortusiarortut			
Sunniutit sakkortusiarortut	Piiaanermik aamma misissuinerimik ingerlatsinerit arlallit Kalaallit Nunaanni ineriartortinneqarput, ilagalugit Kalaallit Nunaata kujataani piiaanermik suliniutit marluk – TANBREEZ aamma Narsap ungasinngisaani Kuannersuit. Allanut ilaapput Rubinemik suliniut (Qeqertarsuatsiaat), Anorthosite (Naajat), Ironbark (Citronenfjord) aamma Red Rock Resources (Savimineq), aamma Pituffimmi Titaniumimik suliniut.	Sunniutit sakkortusiarortut sammisanut tunngatillugu soorlu sulisussat pillugit unammillerneq ISN-imi sammineqasapput.	Kalaallit Nunaanni uuliamut aatsitassanullu iliuusissatut pilersaarut 2019-2023.

9. Soqutigisaqaqatigiinnik peqataatitsineq

9.1 Akuersissuteqarnerup piaaafiullu ammanerata nalaani avammut attaveqaateqarneq

Ingerlatanik inatsimmut ilaasunik suliarinninnermi isumannaallisaaneq, peqqissuseq, avatangiisit, pisuussutinik atorluaaneq kiisalu inuiaqatigiinnut akornutaanngitsumik ingerlatat suliarineqarnissaat kiisalu pissutsini assigiinngitsuni nunat tamat pitsaasumik ileqqorissaartarnerat akuerisaasut qulakkeerneqarnissaat Inatsisartut inatsisaatigut anguniarneqarpoq, § 1 imm. 2 naapertorlugu.

Suliniutip inuiaqatigiinnit akuersissutaani pingaarnertut ilaavoq soqutigisaqaqatigiinnik peqataatitsinissaq ilagalugit tamanut ammasumik tusarniaaneq.

Soqutigisaqaqatigiinnik peqataatitsineq aamma tamanut ammasumik tusarniaaneri ISN-ip suliarisarneranut ilaapput ilitersuummi allaaserineqarsimasut, piumasaqaatit naapertorlugit suliniummut piumasaqaatit allattorsimaffiat (ToR) aamma ISN-i allaqitassiaq pillugu piareersaataasumik tamanut ammasumik tusarniaanermik ilaqartoq.

ISN-ip suliarineqarnerata nalaani soqutigisaqaqatigiit periaatsit assigiinngitsut atorlugit peqataatinneqassapput. ISN-imut nalunaarusiaq allaqitassiaq pillugu tamanut ammasumik tusarniaanissaq sioqqullugu soqutigisaqaqatigiinnik peqataatitsinermi ingerlatsinernut ilaassapput:

- Suliniummut piumasaqaatit allattorsimaffiat (ToR) pillugu piareersaataasumik tusarniaaneri
- ISN-imi sammisanut tunngatillugu soorlu tunngaviusumik paasisutissat, sunniutit suussuserneqarnerai aamma innarliinaveersaarnermi iliuusissat siunnersuutigineqartut najukkami naleqquttut ukkataralugit oqaloqateqarnerit
- Allakkatigut paasisutissat oqaaseqaateqarnissamut periarfissallit

ISN-imik nalunaarusiap allaqitassiap tamanut ammasumik tusarniutigineqarnerata kingorna, innarliinaveersaarnermi iliuusissat, inuiaqatigiinnut sunniutinik aamma iluaqutissanut pitsanngorsaaneramik sammisaqartut, Sunniutissat Iluaqutissallu pillugit Isumaqaqatigiissutip (IBA) ilaanut tunngaviussapput. Sunniutissat Iluaqutissallu pillugit Isumaqaqatigiissummi (IBA) Akuersissummik pigisaqartup taassumalu suliassanik sullissisuisa, pilersuisuisa aamma sullissisuisa pisussaaffii pisinnaatitaaffiillu allaaserineqassapput, ilagalugit najukkami sulisartunik atuinissamut aamma Kalaallit Nunaanni suliffeqarfinnit nioqqutissanik sullissinernillu pisinissamut pisussaaffiit. Taakku ukiumoortumik nakkutilliffigineqartussaapput.

9.2 Maalaaruteqarfissamik pilersitsineq

Najukkami inuiaqatigiit aamma soqutigisaqaqatigiit allat eqqasuutiminnik aamma ajornartorsiutiminnik qaqitsiffiginnaasaannik, suliniummut maalaaruteqarfissamik pilersitsisoqassaaq.

Maalaaruteqarfissap soqutigisaqaqatigiit kalaallisut, qallunaatut aamma tuluttut oqalulluni imaluunniit allakkatigut maalaaruteqarnissamik periarfississavai. Maalaaruteqarfissaq suliniutip ingerlataanut imaluunniit ajornartorsiutinut attuumassuteqartunut, suliniutip sulisuinit, siunnersuisuinit imaluunniit isumaqaqatigiissuteqarfigisaannit pilersinneqartunut maalaaruteqarnernut sunulluunniit ammassaaq.

ISN-imi maalaaruteqarfissaq nunat assigiinngitsut akornanni suleriaatsit pitsaasut naapertorlugit qanoq pilersinneqassanersoq allaaserineqassaaq.

9.3 ISN-ip suliarinerata nalaani soqutigisaqaqatigiinnik peqataatitsineq (ajornanngippat)

ISN-imi ilitersuutit 2016-imeersut naapertorlugit aamma najugaq pillugu paasissutissat, soqutigisaqaqatigiit kinaassuserneqarsimapput.

Nalunaarsuiffik 3-mi soqutigisaqaqatigiinnut kinaassuserneqarsimasunut allattuiffik saqqummiunneqarpoq. Allattuiffik ISN-ip suliarinerata nalaani allisinneqarsinnaavoq.

Soqutigisaqaqatigiit sumut atanertik aamma peqataanermi iliuusissatut siunnersuutigineqarsimasut malillugit agguataarneqarsimapput.

Nalunaarsuiffik 3: Suliniummi soqutigisaqaqatigiit ISN-ip suliarinerata nalaani peqataatinneqartussat

Soqutigisaqaqatigiit	Soqutigisaqaqatigiinnik siunnersuutigineqartut	peqataatitsinerit
Naalakkersuisut		
Naalakkersuisut Siulittaasuata allaffia	Aatsitassanut Naalakkersuisoqarfik aqqutigalugu paasissutissinneqassapput	
Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik	Aatsitassanut Naalakkersuisoqarfik aqqutigalugu paasissutissinneqassapput	
Aatsitassanut Naalakkersuisoqarfik	ISN-ip suliarinerata nalaani toqqaannartumik at-taveqaqatigiinnikkut peqataatinneqassaaq	
Suliffeqarnermut Naalakkersuisoqarfik	ISN-ip suliarinerata nalaani toqqaannartumik at-taveqaqatigiinnikkut peqataatinneqassaaq	
Inuussutissarsiormerut Naalakkersuisoqarfik	ISN-ip suliarinerata nalaani toqqaannartumik at-taveqaqatigiinnikkut peqataatinneqassaaq	
Aalisarnermut Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik	Aatsitassanut Naalakkersuisoqarfik aqqutigalugu paasissutissinneqassapput	
Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik	Aatsitassanut Naalakkersuisoqarfik aqqutigalugu paasissutissinneqassapput	
Isumaginninnermut, Ilaqutariinnut Inatsisinillu Atu-utsitsinerit Naalakkersuisoqarfik	Aatsitassanut Naalakkersuisoqarfik aqqutigalugu paasissutissinneqassapput	
Ilinniartitaanerit, Kultureqarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik	Aatsitassanut Naalakkersuisoqarfik aqqutigalugu paasissutissinneqassapput	
Ilisimatusarnermut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik	Aatsitassanut Naalakkersuisoqarfik aqqutigalugu paasissutissinneqassapput	
Ineqarnermut Attaveqaqatigiinnermullu Naalakkersuisoqarfik	Aatsitassanut Naalakkersuisoqarfik aqqutigalugu paasissutissinneqassapput	
Nunanut Allanut Nukissiuteqarnermullu Naalakkersuisoqarfik	Aatsitassanut Naalakkersuisoqarfik aqqutigalugu paasissutissinneqassapput	

Nuna tamakkerlugu pisortaqrifiit	
Aatsitassanut Ikummatissanullu Aqutsisoqarfik (MLSA)	ISN-ip suliarinerata nalaani toqqaannartumik at-taveqaaqatigiinnikkut peqataatinneqassaaq
Sullivinnik nakkutilliisoqarfik	Aatsitassanut Naalackersuisoqarfik aqputigalugu paasissutissinneqassapput
Aatsitassanik Suliassaqrfinnut Avatangiisinut Aqutsisoqarfik (EAMRA)	ASN-ip suliarinerata nalaani toqqaannartumik at-taveqaaqatigiinnikkut peqataatinneqassaaq
Upalungaarsimanermit Aqutsisoqarfik	ISN-ip suliarinerata nalaani toqqaannartumik at-taveqaaqatigiinnikkut peqataatinneqassaaq
Kalaallit Nunaanni Rigsombudsmandi	Aatsitassanut Naalackersuisoqarfik aqputigalugu paasissutissinneqassapput
Issittumi sakkutooqarfik	Aatsitassanut Naalackersuisoqarfik aqputigalugu paasissutissinneqassapput
Politiit	Aatsitassanut Naalackersuisoqarfik aqputigalugu paasissutissinneqassapput
Najukkami pisortaqrifiit	
Kommuneq Kujalleq	ISN-ip suliarinerata nalaani sinniisunik oqaloqateqarneq aamma oqallitsitsineq
Pisortani aaqqissugaanerit allat	
Pingortitaleriffik	ASN-ip suliarinerata nalaani toqqaannartumik at-taveqaaqatigiinnikkut peqataatinneqassaaq
Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu	ASN-ip suliarinerata nalaani toqqaannartumik at-taveqaaqatigiinnikkut peqataatinneqassaaq
Aatsitassalerinermik ilinniarfik	Nalunamik toqqaannartumik oqaloqateqarnikkut peqataatinneqassaaq ISN-ip suliarinerata nalaani sinniisunik oqaloqateqarneq aamma oqallitsitsineq
Imarsionermik ilinniarfik, Nuuk	ISN-ip suliarinerata nalaani sinniisunik oqaloqateqarneq aamma oqallitsitsineq
Issittumi teknologiimik Inerisaavik (ARTEK)	ISN-ip suliarinerata nalaani sinniisunik oqaloqateqarneq aamma oqallitsitsineq
Qatserinermik ilinniarfik	ISN-ip suliarinerata nalaani sinniisunik oqaloqateqarneq aamma oqallitsitsineq
Majoriaq (inersimasunut ilinniaqqiffik)	ISN-ip suliarinerata nalaani sinniisunik oqaloqateqarneq aamma oqallitsitsineq
Inuiaqatigiinni kattuffiit	
Sulineramik inuussutissarsiuteqartut kattuffiat, SIK Nanortalimmi Sulineramik inuussutissarsiuteqartut peqatigiiffiat, SIP	Piareersaataasumik tusarniaanerup kingorna paasissutissiilluni ataatsimiitsinermut aamma workshopimut qaaqquneqassapput ISN-ip suliarinerata nalaani najukkami sinniisunik oqaloqateqarneq aamma oqallitsitsineq

Sulisitsisut, GE Sulisitsisut Nanortalimmi Qaortumilu najukkami immikkoortortaat	Piareersaataasumik tusarniaanerup kingorna paasissutissiilluni ataatsimiitsitsinermut aamma workshopimut qaaqquneqassapput ISN-ip suliarinerata nalaani najukkami sinniisunik oqaloqateqarneq aamma oqallitsitsineq
Nunaqavissut Suliffiutillit Kattuffiat, NUSUKA	Piareersaataasumik tusarniaanerup kingorna paasissutissiilluni ataatsimiitsitsinermut aamma workshopimut qaaqquneqassapput ISN-ip suliarinerata nalaani najukkami sinniisunik oqaloqateqarneq aamma oqallitsitsineq
Kalaallit Nunaanni Aalisartut Piniartullu Kattuffiat, KNAPK	Piareersaataasumik tusarniaanerup kingorna paasissutissiilluni ataatsimiitsitsinermut aamma workshopimut qaaqquneqassapput ISN-ip suliarinerata nalaani najukkami sinniisunik oqaloqateqarneq aamma oqallitsitsineq
AVATAQ	Piareersaataasumik tusarniaanerup kingorna paasissutissiilluni ataatsimiitsitsinermut aamma workshopimut qaaqquneqassapput
WWF	Piareersaataasumik tusarniaanerup kingorna paasissutissiilluni ataatsimiitsitsinermut aamma workshopimut qaaqquneqassapput
Transparency Greenland	Piareersaataasumik tusarniaanerup kingorna paasissutissiilluni ataatsimiitsitsinermut aamma workshopimut qaaqquneqassapput
Inuit Issittormiut Siunnersuisoqatigiiffiat, ICC	Piareersaataasumik tusarniaanerup kingorna paasissutissiilluni ataatsimiitsitsinermut aamma workshopimut qaaqquneqassapput ISN-ip suliarinerata nalaani najukkami sinniisunik oqaloqateqarneq aamma oqallitsitsineq
Najukkami inuiaqatigiit	
Nanortalik	Piareersaataasumik tusarniaanerup kingorna paasissutissiilluni ataatsimiitsitsinermut aamma workshopimut qaaqquneqassapput
Qaortoq	Piareersaataasumik tusarniaanerup kingorna paasissutissiilluni ataatsimiitsitsinermut aamma workshopimut qaaqquneqassapput
Tasiusaq (Nunaqarfimmi aqutsisut)	ISN-ip suliarinerata nalaani najukkami nunaqarfimmi aqutsisunik oqaloqateqarneq aamma oqallitsitsineq
Aalisartut piniartullu	Piareersaataasumik tusarniaanerup kingorna paasissutissiilluni ataatsimiitsitsinermut aamma workshopimut qaaqquneqassapput

	ISN-ip suliarinerata nalaani najukkami sinniisunik oqaloqateqarneq aamma oqallitsitsineq
Najukkami takornariaqarnermik ingerlatsisut	Piareersaataasumik tusarniaanerup kingorna paasissutissiilluni ataatsimiitsitsineranut aamma workshopimut qaaqquneqassapput ISN-ip suliarinerata nalaani najukkami sinniisunik oqaloqateqarneq aamma oqallitsitsineq
Najukkami suliffeqarfiit/niuerfiit	Piareersaataasumik tusarniaanerup kingorna paasissutissiilluni ataatsimiitsitsineranut aamma workshopimut qaaqquneqassapput ISN-ip suliarinerata nalaani najukkami sinniisunik oqaloqateqarneq aamma oqallitsitsineq
Soqutigisaqaqatigiit naleqquttut allat	
Tusagassiuutit	Piareersaataasumik tusarniaanerup kingorna paasissutissiilluni ataatsimiitsitsineranut qaaqquneqassapput
Royal Arctic Line	Piareersaataasumik tusarniaanerup kingorna paasissutissiilluni ataatsimiitsitsineranut qaaqquneqassapput
Air Greenland	Piareersaataasumik tusarniaanerup kingorna paasissutissiilluni ataatsimiitsitsineranut qaaqquneqassapput

10. Najoqqutarisat

Angel Mining. 2009. Nalunaq Gold Mine - Social Impact Assessment.

Bjerregaard, P. og Aidt E.C. Levevilkår, livsstil og helbred. Befolkningsundersøgelse 2005-2009, Statens Institut for Folkesundhed. København. 2010

Dahl, P.P.E & Hansen, A.M. 2019. Does Indigenous Knowledge Occur in and Influence Impact Assessments Reports? Exploring Consultation Remarks in Three Cases of Mining Projects in Greenland. Arctic Review on Law and Politics. Vol 10, 2019.

Henriksen, K. Grønland 2013. Grønlands bydger – økonomi og udviklingsdynamik. INUSSUK Arktisk forskningsjournal 3, 2013.

NORDREGIO. 2010. Mobilitet i Grønland – sammenfattende analyse.

Glahder, C. M. 2001. Natural resources in the Nanortalik district. An interview study on fishing, hunting and tourism in the area around the Nalunaq gold project. National Environmental Research Institute, Technical Report No. 384: 81 pp.

Government of Greenland 2016. Guidelines for preparing a Social Impact Assessment (SIA) report for mineral exploitation in Greenland.

Government of Greenland. Beskæftigelsesstrategi 2015

Greenland Economic Council. 2019. Greenland's Economy 2019.

Poppel, et al. SLICA. Survey of living conditions in the Arctic, 2009

Steenholdt, N.C. 2019. Livsformer og Livskvalitet i Grønland.

Vanclay, F. et.al. 2015. Social Impact Assessment: Guidance for assessing and managing the social impact of projects. International Association for Impact Assessment

11. Ilanngussaq 1

ISN NALUNAARUSIAP IMARISAATUT SIUNNERSUUTIGINEQARTUT

1. **Teknikimut tunngasuunngitsumik eqikkaaneq aamma inerniliinerit**
2. **Aallaqqaasiut**
  - 2.1 Nalunaq suliniut
  - 2.2 Suliniutip aaqqissuunneqarnera
  - 2.3 Aatsitassarsiornermi ingerlatseqatigiiffimmik allaaserinnineq
3. **Aqutsinikkut inatsisiliornermilu killissarititaasut suliniummut sunniutillit**
  - 3.1 Aallaqqaasiut
  - 3.2 Kalaallit Nunaannit inatsisiliorneq
  - 3.3 Aatsitassanut Ikummatissanullu inatsit
  - 3.4 Nuna assigiinngitsut akornanni pisussaaffiit
4. **ISN-ip suliarinerata ingerlasarnera**
  - 4.1 Inuiaqatigiinnut Sunniutissanik Nalilersuinerup siunertarisaa
  - 4.2 Kalaallit Nunaanni aatsitassanik atuinermi ISN suliarineranut najoqqutassat
  - 4.3 Tunngaviusumik inuiaqatigiit aningaasaqarnerat
5. **Suliniutip allaaserineqarnera**
  - 5.1 Aallaqqaasiut
  - 5.2 Piiiaffimmik ilusilersuineq (tunisassiornerup annertussusaa piffissamullu pilersaarutaa)
  - 5.3 Piiiaffimmi ataqatigiinnermut aaqqissuussinerit (piiiaffimmi sullivik, suliaqarfit-tut sanaartugaq, inissiat, umiarsualivik, nukissiorfik)
  - 5.4 Kalaallit Nunaanni suliaqarnerup annertussusia
  - 5.5 Sulisoqarneq
  - 5.6 Nunamik atuineq aamma suliniuteqarfimmu isersinnaaneq
6. **Tunngaviusumik pissutsinik eqikkaaneq**
7. **Sunniutininik nalilersuinermi periaaseq**
8. **Sanaartornermut, ingerlatsinermut matusinermullu killiffinni sunniutit aamma innarliinaveersaarneq**
  - 8.1 Suliffeqalernissamut periarfissat
  - 8.2 Ilinniartitsineq aamma piginnaanngorsaaneq
  - 8.3 Niuernermik ineriartortitsineq
  - 8.4 Pisortat nukingersitsinerat aamma isertitat
  - 8.5 Peqqissuseq mianernassuserlu
  - 8.7 Nunamik atuineq aamma kulturikkut kingornussat (ileqquusumik atuinermik akornusiineq, kulturikkut kingornussanik akornusersuineq)

9. **Sunniutissat Iluaqtissat pillugit Isu-maqatigiissut**

10. **Tamat peqataanerat**

11. **Najoqqutarisat**

Ilangussaq 1 Periaaseq

Ilangussaq 2 Inatsisitigut aqutsinikkullu killissarititaasut

Ilangussaq 3 Tunngaviumik pissutsit